

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátu složeném z předsedy Mgr. Marka Bedřicha a soudců JUDr. Jitky Hroudové a Mgr. Marka Zimy ve věci

žalobkyně: **UniCredit Bank Czech Republic and Slovakia, a.s.**,
IČ: 64948242
sídlem Želetavská 1525/1, 140 92 Praha 4
zastoupené advokátem Mgr. Františkem Korbelem, Ph.D.,
sídlem Na Florenci 2116/15, 110 00 Praha 1

proti
žalované: **Česká národní banka**, IČ: 48136450
sídlem Na Příkopě 864/28, 115 03 Praha 1

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 15. 12. 2022, č. j. 2022/133602/CNB/110,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Vymezení věci

1. Žalobou podanou u Městského soudu v Praze, která byla zapsána pod sp. zn. 11 A 13/2023, se žalobkyně domáhala zrušení rozhodnutí žalované ze dne 15. 12. 2022, č. j. 2022/133602/CNB/110 (dále jen „napadené rozhodnutí“). Tímto rozhodnutím Bankovní rada ČNB (dále „Rada“), jakožto příslušný orgán, rozhodla o rozkladu proti rozhodnutí České národní banky ze dne 15. 7. 2022, č. j. 2022/72555/570 (dále „prvostupňové správní rozhodnutí“), kterým byla žalobkyni výrokem I. uložena pokuta ve výši 10 000 000 Kč podle ustanovení § 154 odst. 3 písm. c) zákona č. 257/2016 Sb., o spotřebitelském úvěru, ve znění pozdějších předpisů (dále „zákon o spotřebitelském úvěru“, příp. „ZSÚ“) za to, že u 1 497 spotřebitelů, kteří požádali o předčasné splacení spotřebitelského úvěru na bydlení v období od 8. 3. 2019 do 4. 12. 2020 a uskutečnili jej, nesnížila celkové náklady těchto spotřebitelských úvěrů o úrokové náklady ve výši 42 366 612,20 Kč, které vypočítala:

- v období 8. 3. 2019 do 30. 11. 2019 jako rozdíl mezi částkou, kterou by získala na úrocích z předčasné spláceného spotřebitelského úvěru do konce období pevně sjednané úrokové sazby, přepočtenou na svou současnou hodnotu, a částkou, kterou by získala na úrocích z jistiny předčasné spláceného spotřebitelského úvěru na úrocích ve výši REPO sazby vyhlášené Českou národní bankou do konce období pevně sjednané úrokové sazby u předčasné spláceného spotřebitelského úvěru na bydlení,
- v období od 1. 12. 2019 do 4. 12. 2020 jako rozdíl mezi částkou, kterou by obdržela na úrocích z předčasné spláceného spotřebitelského úvěru na bydlení do konce období pevně sjednané úrokové sazby předčasné spláceného spotřebitelského úvěru, přepočtenou na svou současnou hodnotu, a částkou, kterou by obdržela na úrocích z jistiny předčasné spláceného spotřebitelského úvěru na bydlení do konce období pevně sjednané úrokové sazby předčasné spláceného spotřebitelského úvěru, pokud by tuto transformovala v nový spotřebitelský úvěr poskytnutý s aktuální úrokovou sazbou jako pevně sjednanou úrokovou sazbou do konce období pevně sjednané úrokové sazby předčasné spláceného spotřebitelského úvěru,

čímž porušila ustanovení § 117 odst. 1 zákona o spotřebitelském úvěru a dopustila se tak přestupku podle § 154 odst. 1 písm. v) zákona o spotřebitelském úvěru. Výrokem II. rozhodnutí správního orgánu prvního stupně byla žalobkyni uložena povinnost uhradit náklady řízení ve výši paušální částky 1 000 Kč.

2. V napadeném rozhodnutí žalovaná v části výroku I. podle ustanovení § 90 odst. 1 písm. c) zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále „správní řád“, příp. „s. ř.“) ve spojení s ustanovením § 46c zákona č. 6/1993 Sb., o České národní bance, ve znění pozdějších předpisů (dále „zákon o České národní bance“, příp. „ZČNB“), změněno tak, že datum „31. 11. 2019“ se nahrazuje datem „30. 11. 2019“, a ve zbytku podle ustanovení § 90 odst. 5 správního řádu ve spojení s § 46c zákona o České národní bance bylo rozhodnutí správního orgánu prvního stupně potvrzeno a rozklad žalobkyně byl v tomto rozsahu zamítnut.

Žalobní body

3. Žalobkyně nejprve uvedla, že základem sporu je, zda ustanovení § 117 ZSÚ opravňuje poskytovatele hypotečních úvěrů vedle náhrady nákladů administrativního zpracování

předčasného splacení také k náhradě jiných (zejména finančních) nákladů poskytovatele na předčasně splácený hypoteční úvěr. Žalobkyně je přesvědčena, že ustanovení § 117 ZSÚ jí toto právo na náhradu jiných (zejména finančních) nákladů přiznává.

4. V prvním okruhu námitek žalobkyně namítá, že v souladu s ustanovením § 117 odst. 2 ZSÚ spotřebitelům vyúčtovala pouze účelně vynaložené náklady, které jí v souvislosti s předčasným splacením spotřebitelských úvěrů vznikly.
5. Žalobkyně namítá, že Rada i ČNB (ve smyslu prvostupňového správního orgánu) pochybily, když výlučně jazykovým výkladem nesprávně vyložily ustanovení § 117 odst. 2 ZSÚ a došli k tomu, že úrokové náklady nejsou účelně vynaloženými náklady podle tohoto ustanovení. Tuto námitku v žalobě žalobkyně dále rozvedla tak, že se nelze zaměřit pouze na jednu metodu výkladu právní normy (v tomto případě jazykovou), nýbrž je nutné aplikovat více metod současně. Žalobkyně poukazuje v souvislosti s výkladem předm. ustanovení také na důvodovou zprávu (dále „DZ“) k zákonu o spotřebitelském úvěru a na hodnocení dopadů regulace (dále „RIA“) ZSÚ. Z těchto dle žalobkyně plyne, že účelně vynaložené náklady dle příslušného ustanovení § 117 ZSÚ zahrnují taktéž náklady věřitele spojené s výší úvěru a zbývající délkou fixního období, tj. úrokové náklady. Důvodová zpráva k ZSÚ pak dle žalobkyně potvrzuje, že mezi účelně vynaložené náklady související s předčasným splacením patří rovněž náklady na obstarání zdrojů (peněz).
6. Závěry žalobkyně o možnosti podřazení nákladů na obstarávání zdrojů pod účelně vynaložené náklady má taktéž potvrzovat novela zákona o spotřebitelském úvěru (zákon č. 462/2023 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s rozvojem finančního trhu a s podporou zajištění na stáří). Tato novela zavádí ustanovení § 117a, v němž je vymezeno, že účelně vynaloženými náklady věřitele se rozumí administrativní náklady i náklady na zdroje a rovněž způsob, jak se výše těchto nákladů vypočítá.
7. Žalobkyně také poukázala na komunitární původ české právní úpravy obsažené v ZSÚ. Odkázala přitom na čl. 25 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/17/EU ze dne 4. února 2014 o smlouvách o spotřebitelském úvěru na nemovitosti určené k bydlení a o změně směrnic 2008/48/ES a 2013/36/EU a nařízení (EU) č. 1093/2010 (dále „MCD“). Toto ustanovení dle žalobkyně zakotvuje následující východiska (i) spotřebitel má právo úvěr předčasně splatit se snížením celkových nákladů úvěru (odst. 1); a zároveň (ii) národní úprava může věřiteli (poskytovateli) přiznávat odškodnění za případné náklady spojené (nikoliv vzniklé) s předčasným splacením, přičemž tyto náklady nesmí převýšit finanční ztrátu věřitele (odst. 3). Výše uvedené však žalovaná dle žalobkyně nebere v potaz, neboť na mnoha místech akcentuje pouze ochranu spotřebitele. Žalovaná tak údajně stroze tvrdí, že otázka spravedlivého odškodnění věřitele se údajně do § 117 odst. 2 ZSÚ nepromítla. Takové tvrzení je však dle žalobkyně nesprávné.
8. Současně žalobkyně namítá, že závěry rozsudku Soudního dvora ze dne 11. 9. 2019, Lexitor sp. z o.o., C-383/18 (dále „rozhodnutí Lexitor“) a rozsudku Soudního dvora ze dne 21. 4. 2016, Radlinger a Radlingerová, C-377/14 (dále „rozhodnutí Radlinger“), na něž je odkazováno v rámci správních rozhodnutí, jsou žalovanou deformovány a vytrhávány z kontextu, jelikož obě rozhodnutí řeší rozdílné otázky. Výrok rozhodnutí Lexitor pak dle žalobkyně nemůže být vykládán tak, že by bez dalšího vylučoval úrokové náklady. Naopak

má toto rozhodnutí svědčit ve prospěch žalobkyně. Dle žalobkyně z rozsudku Lexitor plyne, že spotřebitel sice má právo na snížení celkových nákladů úvěru o všechny (míněno stálé i v čase proměnlivé) náklady, které nese. Nicméně tím není dotčeno právo věřitele na kompenzaci (pokud kompenzaci členský stát zavedl).

9. Rovněž žalobkyně namítá, že závěry Rady i ČNB, na nichž založily svá rozhodnutí, jsou v rozporu s povinnostmi žalobkyně, které jí vyplývají ze zvláštních právních předpisů. Závěry Rady mají být nesprávné také v dalších ohledech. Tyto nesprávnosti spatřuje žalobkyně mj. v tom, že žalovaná v napadeném rozhodnutí potvrdila dle žalobkyně chybný závěr ČNB, že v řešeném případě nelze z DZ vycházet, neboť je DZ v rozporu se zákonem. Žalobkyně je toho názoru, že části DZ pojednávající mj. o vztahu ceny peněz a účelně vynaložených nákladů měly svou plnou relevanci a byly aplikovatelné. Dále si pak dle žalobkyně žalovaná účelově vybrala z komentáře izolovanou část, která se jí „hodí“ pro odůvodnění jejího názoru. Z jiné části téhož komentáře totiž naopak dle žalobkyně plyne, že i jeho autoři se domnívají, že cena peněz by měla být součástí nákladů věřitele dle ustanovení § 117 odst. 2 ZSÚ.
10. Žalobkyně dále namítá, že tvrzení žalované a ČNB, že úrokové náklady zahrnují rovněž ušlý zisk žalobkyně je nesprávné. K tomuto žalobkyně uvedla, že požadovala rozdíl (i) úrokového výnosu, který by obdržela od klienta do konce fixního období, a (ii) toho, kolik by žalobkyně obdržela při umístění splacené jistiny na finančním trhu zpravidla do nového úvěru s aktuální úrokovou sazbou na trhu. Do vypočteného rozdílu (úrokových nákladů) se dle žalobkyně žádný ušlý zisk nepromítá. Zisk po předčasném splacení je dle žalobkyně již zahrnut v předpokládaném novém úvěru, do kterého se předčasně splacená jistina umístí, nikoli v úrokových nákladech požadovaných po klientovi.
11. Nesprávnost závěrů žalované spatřuje žalobkyně rovněž v tvrzení žalované, že žalobkyně neměla nárok na náhradu úrokových nákladů již z toho titulu, že tyto náklady nevznikly až po předčasném splacení (resp. v příčinné souvislosti s ním), ale již při uzavření smlouvy. Žalobkyně uvedla, že již v řízení o přestupku i v rámci rozkladu vysvětlila, že mezi předčasným splacením a nepokrytými náklady na zdroje existuje přímá věcná spojitost: nepokryté náklady na zdroje se v důsledku předčasného splacení stanou marně vynakládány a jejich marný charakter je přitom prvně dán až v okamžiku předčasného splacení. Věřitel teprve v této chvíli zjistí vznik a výši své ztráty. Dle žalobkyně žalovaná vychází čistě pouze z gramatického výkladu ZSÚ i přesto, že z judikatury Ústavního soudu jasně plyne požadavek takové znění překlenující výkladem, a to zejména na základě DZ a dalších legislativních dokumentů. Žalobkyně má za to, že se žalovaná s tímto argumentem nevypořádala a svůj závěr neodůvodnila.
12. Žalobkyně také nesouhlasí s tvrzením žalované týkající se převážně peněžního trhu, regulace bankovníctví. Žalovaná dle žalobkyně deformuje základní pravidla a přehlíží ekonomickou realitu i specifika hypotečních úvěrů. Žalobkyně nesouhlasí s tím, že opatření zdrojů pro poskytnutí úvěru není nákladem objektivně nutným. Jelikož bez cizích zdrojů by poskytnutí stejného či srovnatelného objemu úvěrů nebylo možné, jsou náklady na (cizí) zdroje dle žalobkyně objektivně nutné. Stejně tak žalobkyně namítá, že si banky peníze „zdarma“ netisknou, bez ohledu na to banky musejí vynakládat náklady na zajištění pro úrokovému riziku. Dále žalobkyně uvádí, že tzv. úrokové swapy zajištění proti úrokovému

riziku) uzavírat musí. Bez úrokových swapů by totiž žalobkyně vykazovala ohromné ztráty v důsledku možných změn ceny zdrojů použitých na financování úvěrů. Uzavřením těchto swapů pak každá banka řídí úroková rizika a zajišťuje stabilitu bankovního trhu.

13. Stejně tak žalobkyně namítá účelovou povahu argumentace žalované, již má dokládat její vnitřní rozpornost. Tu žalobkyně spatřuje např. v tom, že žalovaná tvrdí, že žalobkyně může na refinancování při poklesu úrokových sazeb vydělat, pokud k ní v jeho důsledku přejdou klienti konkurence. O několik odstavců dál však žalovaná argumentuje, že pokles úrokových sazeb automaticky neznamená, že by spotřebitel provedl refinancování hypotečního úvěru u konkurenčního subjektu.
14. Dle žalobkyně žalovaná nebere v potaz ekonomickou realitu. V době růstu úrokových sazeb nedochází k tak intenzivním refinancování úvěrů jako v době poklesu sazeb. Klienti si logicky snaží udržet zafixovaný nižší úrok. To mají dokládat i data ČNB v systému ARAD. Např. koncem roku 2020 a v první polovině roku 2021 objem refinancovaných hypotečních úvěrů odpovídal až třetině nově poskytnutých hypotečních úvěrů. To se dle žalobkyně s aktuální situací (v době růstu sazeb) nedá vůbec srovnat. Žalobkyně ani jiné banky na takové situaci nevydělávají.
15. Stran nesprávnosti napadeného rozhodnutí žalobkyně dále uvádí, že rozsudek Obvodního soudu pro Prahu 2 ze dne 5. 8. 2022, č.j. 17 C 77/2021-129, ani rozhodnutí Finančního arbitra ze dne 3. 6. 2021, č. j. FA/SR/SU/719/2020-64 nepředstavují ustálenou judikaturu. Výše uvedený rozsudek nepředstavuje dle žalobkyně ustálenou soudní praxi, jelikož se jedná o prvoinstanční rozhodnutí, proti kterému nebylo podáno odvolání. Nadto je dle žalobkyně tento rozsudek zjevně nesprávný z důvodu nesprávného výkladu ustanovení § 117 ZSÚ a odmítnutí přihlídnout k legislativnímu procesu přijímání ZSÚ. Dle žalobkyně by měla důvodová zpráva k zákonu sloužit jako jeden z prostředků, jak nalézt historickou vůli zákonodárce. Stejně tak je dle žalobkyně nesprávné výše uvedené rozhodnutí finančního arbitra, jež bylo navíc ve výrocích týkajících se výkladu ustanovení § 117 ZSÚ zrušeno v námitkovém řízení. Proti tomuto rozhodnutí pak nebyla podána žaloba, neboť finanční arbitr vyhověl žalobkyni (tam na straně „žalované“).
16. Dále žalobkyně poukazuje na to, že se nedopustila přestupku, jelikož spotřebitelům umožnila předčasné splacení jejich spotřebitelských úvěrů a snížila jim celkové náklady podle ustanovení § 117 odst. 1 ZSÚ. Všechna předčasná splacení, která byla předmětem řízení před Českou národní bankou, byla dle žalobkyně spotřebiteli realizována.
17. Žalobkyně dále tvrdí, že přestupek nespáchala, neboť nebyla naplněna skutková podstata přestupku dle ustanovení § 154 odst. 1 písm. v) ZSÚ. Žalobkyně umožnila svým klientům předčasně splatit jejich úvěr a pouze po nich v takovém případě požadovala nahradit úrokové náklady v souladu s ustanovením § 117 odst. 2 ZSÚ. Takové jednání ZSÚ neoznačuje za přestupek. Napadené rozhodnutí je proto v rozporu se zásadou *nullum crimen sine lege*.
18. K tomuto žalobkyně dále uvádí, že se přestupku měla dle žalované a ČNB dopustit tím, že svým klientům při předčasném splacení úvěru nesnížila celkové náklady spotřebitelského úvěru. I kdyby se žalobkyně jednání, které bylo označeno žalovanou a ČNB nesprávně za přestupek, dopustila, což popírá, nebyla by ani v takovém případě naplněna skutková

podstata přestupku dle ustanovení § 154 odst. 1 písm. v) ZSÚ. Uvedeného přestupku se totiž může dopustit poskytovatel pouze v případě, že neumožní spotřebiteli předčasné splnění úvěru. Dle žalobkyně ustanovení § 117 odst. 1 ZSÚ přiznává spotřebitelům dvě práva, a to právo na předčasné splnění úvěru (věta první) a právo na snížení celkových nákladů spotřebitelského úvěru (věta druhá). Za přestupek označuje ZSÚ pouze porušení práva podle věty první tohoto ustanovení. V případě, že poskytovatel spotřebiteli umožní předčasné splacení úvěru a současně mu nesníží celkové náklady spotřebitelského úvěru, nemůže se dopustit přestupku dle ustanovení § 154 odst. 1 písm. v) ZSÚ. Takové jednání dotčené ustanovení ani jiné ustanovení ZSÚ za přestupek neoznačuje.

19. Žalobkyně má za to, že uplatněním požadavku na náhradu úrokových nákladů pouze využila svého práva dle ustanovení § 117 odst. 2 ZSÚ, čímž nemohla porušit povinnost snížit spotřebitelům celkové náklady spotřebitelských úvěrů dle ustanovení § 117 odst. 1 věty druhé ZSÚ. I kdyby tak učinila, nemohla se Přestupku dopustit. Skutková podstata přestupku dle ustanovení § 154 odst. 1 písm. v) ZSÚ by byla naplněna pouze v případě, že by žalobkyně porušila povinnost umožnit spotřebitelům předčasné splatit úvěr dle ustanovení § 117 odst. 1 věty první ZSÚ, což neporušila. Žalobkyně uvedla, že všem svým klientům předčasné splacení úvěru umožnila a všichni úvěr předčasné splatili.
20. Pro výše uvedené má žalobkyně za to, že Rada i ČNB zatížily svá rozhodnutí vadami nezákonnosti a nepřezkoumatelnosti pro nedostatek důvodů, čímž zkrátily veřejná subjektivní práva žalobkyně dle ustanovení § 65 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále „s. ř. s“).

Vyjádření žalované

21. Žalovaná ve vyjádření k podané žalobě ze dne 21. 3. 2023, jež poté doplnila dne 28. 4. 2023, navrhla, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl. Nejprve shrnula dosavadní průběh řízení a poté přešla k reakci na námitky uvedené v žalobě a ve zbytku odkázala na odůvodnění napadeného rozhodnutí.
22. Stran námitky, že při výkladu § 117 zákona o spotřebitelském úvěru je zapotřebí použít více metod výkladu, žalovaná s odkazem na příslušné body rozhodnutí o rozkladu uvádí, že jak správní orgán prvního stupně, tak i Rada více metod výkladu použily. K námitce, že při výkladu účelně vynaložených nákladů nelze spoléhat pouze na jazykový výklad, žalovaná odkazuje na bod 39 rozhodnutí o rozkladu a dodává, že výklad pojmu účelně vynaložený náklad je nadbytečný, neboť v posuzovaném případě vynaložené náklady nevznikly v souvislosti s předčasným splacením. Z ustanovení § 117 odst. 2 zákona o spotřebitelském úvěru jednoznačně vyplývá, že náklady musí vzniknout v souvislosti s aktem předčasného splacení spotřebitelského úvěru. Nejedná se tak o náklady, které vznikly při poskytnutí spotřebitelského úvěru v souvislosti se získáváním či zajišťováním finančních zdrojů. K námitce, že zákonodárce má v důvodové zprávě i RIA potvrzovat, že nepokryté náklady na obstarání zdrojů pro financování úvěrů s pevnou úrokovou sazbou mají představovat náklady dle § 117 odst. 2 zákona o spotřebitelském úvěru, žalovaná uvedla, že DZ i RIA je v rozporu s obsahem ustanovení § 117 odst. 2 ZSÚ, jelikož ten umožňuje pouze náhradu nákladů vzniklých v souvislosti s předčasným splacením, zatímco DZ nad rámec tohoto ustanovení přiznává náhradu nákladů vynaložených v souvislosti s obstaráváním peněz na poskytnutí spotřebitelského úvěru.

23. Žalovaná rovněž nepovažuje za nesprávný závěr, že úrokové náklady vznikly již před uzavřením úvěrové smlouvy a nikoli až předčasným splacením úvěru, přičemž odkázala na odůvodnění svého rozhodnutí. Závěrem k této námitce dodala, že žalobkyně požadované náklady vznikly ještě před předčasným splacením spotřebitelského úvěru a jejich vynaložení není v příčinné souvislosti s předčasným splacením spotřebitelského úvěru.
24. K námitce, že se žalovaná ve svém rozhodnutí dostatečně nezabývala vypořádáním argumentů žalobkyně, žalovaná uvedla, že žalobkyně sama neuvádí přesné vymezení těchto nevypořádaných námitek a dodala, že absence odpovědi na ten či onen argument v odůvodnění rozhodnutí správního orgánu bez dalšího nezpůsobuje nezákonnost rozhodnutí či jeho nepřezkoumatelnost. Podstatné přitom má být, zda se správní orgán vypořádal se všemi základními námitkami žalobkyně.
25. Dle názoru žalované zákon o spotřebitelském úvěru neobsahuje ustanovení, které by věřiteli přiznávalo právo na odškodnění za případné náklady spojené s předčasným splacením úvěru do výše finanční ztráty věřitele. České právo dle žalované umožňuje v případě předčasného splacení nahradit pouze náklady vzniklé v souvislosti s předčasným splacením, nikoliv náklady vynaložené v souvislosti s obstaráním peněz, případně náhradu ušlého zisku.
26. K novele ZSÚ žalovaná uvedla, že je nedůvodná a irelevantní. K této novele uvedla, že je teprve v legislativní procesu a není tak jisté, zda v části změny ZSÚ legislativním procesem projde, a v jakém znění. Žalovaná uvedla, že úmysl zákonodárce vyjádřený v tomto návrhu novely nelze brát v potaz pro nedokončený legislativní proces. Stejně tak nelze odkazovat na úmysl zákonodárce obsažený v DZ a RIA k zákonu o spotřebitelském zákonu nelze vzít v potaz, pro jeho rozpor s výsledným zněním zákona. Žalovaná k námitkám týkajícím se novely dodala, že nesouhlasí s tím, jak změny upravené v novele vykládá žalobkyně, mj. pak s tvrzením, že novela pouze vymezuje obsah právně neurčitého pojmu. K námitce, že úrokové náklady je žalobkyně oprávněna požadovat již za současného znění zákona o spotřebitelském úvěru a novela stanoví pouze potřebné dovysvětlení ke zvýšení právní jistoty spotřebitelů i věřitelů, žalovaná uvádí, že tomu tak není. Žalovaná dodává, že záměr transponovat čl. 25 MCD do českého právního řádu jinak, než v roce 2016, nemůže zpětně sloužit k výkladu zákona o spotřebitelském úvěru účinného v rozhodném období. Jinak by, z logiky věci, nebyla změna zákona navrhována. K námitce, že žalobkyně požadovala náhradu nákladů v souladu s § 117 odst. 2 zákona o spotřebitelském úvěru, žalovaná uvádí, že v souladu s § 117 odst. 2 zákona o spotřebitelském úvěru nepostupovala, k čemuž odkazuje na odůvodnění napadeného rozhodnutí.
27. Stran námitek týkajících se MCD, rozhodnutí Lexitor a Radlinger žalovaná uvedla, že považuje námitku za nedůvodnou. S odkazem na čl. 25 odst. 1 a 3 směrnice MCD žalovaná uvádí, že český zákonodárce v ustanovení § 117 odst. 2 ZSÚ přiznává věřiteli zcela v souladu s čl. 25 odst. 3 směrnice MCD pouze právo na náhradu účelně vynaložených nákladů, které mu vzniknou v souvislosti s předčasným splacením. Není tedy v rozporu se směrnicí MCD, že český zákonodárce využil svou možnost pro náhradu nákladů pouze částečně a nepřiznal poskytovateli spotřebitelského úvěru při předčasném splacení náhradu nákladů v maximálním možném rozsahu, ale přiznal pouze nárok na náhradu nákladů vzniklých v souvislosti s předčasným splacením. Kompenzaci úrokové ztráty (úrokových nákladů) pak dle žalované zákon o spotřebitelském úvěru nepřiznává. Naopak spotřebitel má dle žalobce

s odkazem na ustanovení § 117 odst. 1 ZSÚ právo na snížení úrokových nákladů podle doby skutečného trvání závazku. Žalovaná je toho názoru, že žalobkyně, jakožto poskytovatel spotřebitelského úvěru, nemůže toto právo spotřebitele obcházet tím, že ztrátu na úrocích bude požadovat jako náhradu ve smyslu ustanovení § 117 odst. 2 ZSÚ.

28. Žalovaná uvedla, že právo spotřebitele na snížení celkových nákladů úvěru včetně úrokových nákladů vysvětlovala s odkazem na rozsudek Lexitor, ve kterém Soudní dvůr Evropské unie (dále „SDEU“) judikoval, že právo spotřebitele na snížení celkových nákladů úvěru v případě předčasného splacení úvěru podle čl. 16 odst. 1 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/48/ES ze dne 23. dubna 2008 o smlouvách o spotřebitelském úvěru a o zrušení směrnice Rady 87/102/EHS (dále jen „CCD“), zahrnuje všechny náklady, které nese spotřebitel. SDEU tak dle žalované zabránil obcházení spotřebitelova práva na snížení odměny věřitele za poskytnutí úvěru přesunem této odměny do jednorázových poplatků splatných na začátku trvání závazku, ze kterých nelze usoudit, zda se jejich výše odvíjela od doby trvání závazku či ne.
29. Dále žalovaná konstatuje, že Rada odkazovala na rozhodnutí Lexitor, neboť vycházela z toho, že znění čl. 16 odst. 1 CCD a čl. 25 odst. 1 MCD jsou obdobná, a proto by měl být jejich výklad také obdobný. Oba tyto články byly rovněž transponovány do téhož ustanovení § 117 odst. 1 ZSÚ. K rozhodnutí Radlinger pak žalovaná ve vyjádření k žalobě uvedla, že na toto rozhodnutí odkazovala toliko z důvodu výkladu pojmu „celkové náklady spotřebitelského úvěru“, které mají být při předčasném splacení sníženy s tím, že šlo o výklad CCD. V souvislosti s tím žalovaná dále odkázala na to, že definice pojmu celkových nákladů úvěru pro spotřebitele uvedená v čl. 4 odst. 13 MCD odkazuje na definici stejného pojmu v čl. 3 písm. g) CCD. Pro výše uvedené žalovaná nesouhlasí s tím, že by předm. rozhodnutí deformovala nebo závěry z těchto rozhodnutí vytrhávala z kontextu. Žalovaná naopak tvrdí, že citovaná rozhodnutí doplňují a podporují její argumentaci.
30. K námitce, že rozhodnutí o rozkladu má být nezákonné a že úrokové náklady představují účelně vynaložené náklady věřitele dle ustanovení § 117 odst. 2 zákona o spotřebitelském úvěru, žalovaná nejprve odkázala na odůvodnění svého rozhodnutí. Dle žalované je zřejmé, že žalobkyně požadovala po spotřebitelích část toho, co by spotřebitel zaplatil na úrocích do konce období s pevně sjednanou úrokovou sazbou, pokud by se nerozhodl úvěr předčasně splatit, tedy to, co podle ustanovení § 117 odst. 1 zákona o spotřebitelském úvěru požadovat nemohla. Žalovaná považuje za klíčové, že neexistuje příčinná souvislost mezi předčasným splacením a vznikem úrokových nákladů. Tvrzení žalobkyně, že se pro ni předčasným splacením úrokové náklady stávají marně vynaloženými, není důvodem pro jejich zařazení pod ustanovení § 117 odst. 2 zákona o spotřebitelském úvěru. Dále žalovaná trvá na tom, že vydává-li žalobkyně úrokové náklady za náklady podle ustanovení § 117 odst. 2 zákona o spotřebitelském úvěru, popírá, respektive obchází a porušuje tím ustanovení § 117 odst. 1 zákona o spotřebitelském úvěru.
31. K námitce, že žalobkyně neuplatňuje ušlý zisk, žalovaná uvedla, že žalobkyně v zásadě požadovala při předčasném splacení rozdíl mezi úrokovým výnosem, který by získala z původního spotřebitelského úvěru a úrokovým výnosem z úvěru nově poskytnutého. Vzhledem k tomu, že úrokový výnos žalobkyně v sobě zahrnuje i zisk žalobkyně z poskytnutého spotřebitelského úvěru, má žalovaná za to, že poměrná část tohoto zisku je

při předčasném splacení spotřebitelem nahrazována prostřednictvím žalobkyní požadovaných úrokových nákladů.

32. K tvrzení žalobkyně, že náklady na zdroje mají být objektivně nutným nákladem, žalovaná uvedla, že otázka, jakým způsobem banky získávají peníze na poskytnutí spotřebitelského úvěru, případně jakým způsobem řídí svá úroková rizika, tak není v řízení zcela relevantní v tom smyslu, že by přímo ovlivňovala právní posouzení toho, zda se žalobkyně přestupku dopustila či ne. Slouží spíše k dokreslení celkového obrazu ohledně skutečnosti, že žalobkyní používaný model výpočtu úrokových nákladů nevypovídá nic o tom, v jaké výši žalobkyní náklady skutečně vznikají, či zda jí vůbec nějaké náklady vznikají. Žalovaná přitom nepovažuje náklady na pořízení zdrojů za objektivně nutné. Bankovníctví dle žalované nefunguje jako zprostředkování nabídky a poptávky po „volných“ penězích. Tím, že banky poskytují úvěry, vytvářejí nové zdroje, s poskytnutím úvěru tedy nejsou spojeny náklady na pořízení zdrojů.
33. K námitce, že si banky netisknou peníze „zdarma“ uvedla žalovaná, že před poskytnutím úvěru si banka nemusí zajistit na finančním trhu zdroje na poskytnutí úvěru, např. přijetím úvěru od jiné banky, operacemi na finančním trhu apod., jak tvrdí žalobkyně. Banky totiž neposkytují úvěry z „vlastních zdrojů“ ani z „cizích zdrojů“, ale vytvářejí při poskytování úvěrů zdroje nové („nové peníze“). Stran tvrzení žalobkyně, že banky financují úvěry převážně z cizích zdrojů, na jiných místech v žalobě to označuje za notorietu, žalovaná uvedla, že tento postup mohl být pravidlem pouze v dobách, kdy byly jediným legálním platidlem mince ražené panovníkem. Žalovaná uvedla, že v té době skutečně mohla banka půjčit jen tolik zlatých, grošů, denárů atd., kolik měla fakticky ve svých truhlicích. K tomu, že si při poskytování úvěru banky nemusí opatřovat zdroje na poskytnutí úvěru žalovaná odkázala na odbornou literaturu.
34. Tvrzení žalobkyně, že banky musejí uzavírat úrokové swapy má žalovaná za bezpředmětné. Tvrzení o úrokových swapech žalobkyně dle žalované předkládá, aniž by uvedla, v jakém rozsahu jsou tyto úvěry zajišťovány úrokovými swapy a jaké konkrétní náklady jí případně vznikají u jednotlivého úvěru. Dále žalovaná uvedla, že otázka řízení úrokového rizika není předmětem řízení o přestupku podle ustanovení § 154 odst. 1 písm. v) ZSÚ a žalobkyně pouze účelově odvrací pozornost od předmětu řízení. Žalovaná má za to, že pokud banka sjednává zajišťovací derivátové obchody (např. úrokové swapy) s vnějšími protistranami, děje se tak v rámci portfoliového řízení úrokového rizika banky. Banka dle žalované nepřiznává určitý úrokový swap s vnější protistranou určitému klientskému úvěru. K námitce, že zajištění proti úrokovému riziku vyplývá z povinnosti jednat obezřetně, z povinnosti mít řídicí systém rizik a z povinnosti soustavně řídit úvěrové riziko, žalovaná uvádí, že úvěrové riziko není totéž, co úrokové riziko. Jedná se o dvě naprosto rozdílná rizika. K povinnosti jednat obezřetně žalovaná dodává, že pokud žalobkyně postupuje v souladu s právními předpisy, žádnému riziku z nebezpečného jednání se nevystavuje.
35. Stran tvrzení žalobkyně, že účelovou povahu argumentace bankovní rady má dokládat její vnitřní rozpornost, žalovaná uvedla, že svá tvrzení v odůvodnění nepovažuje za rozporná. Uvedla k tomu, že pokud si žalobkyně v době poklesu úrokových sazeb nastaví podmínky tak, že spotřebitelé budou motivováni refinancovat svůj spotřebitelský úvěr u žalobkyně namísto u konkurence, nelze vyloučit, že na poklesu úrokových sazeb vydělá. To však není

v rozporu s tvrzením obsaženým dále v odůvodnění napadeného rozhodnutí, že ne všichni spotřebitelé při poklesu úrokových sazeb automaticky refinancují své spotřebitelské úvěry. Část spotřebitelů se při poklesu úrokových sazeb rozhodne svůj stávající úvěr refinancovat, část spotřebitelů však z různých důvodů k refinancování nepřistoupí.

36. K námitce, že růst úrokových sazeb ztráty nevyrovná žalovaná s odkazem na odůvodnění svého rozhodnutí uvedla, že v modelu nastaveném žalobkyní jsou v době poklesu úrokových sazeb případné ztráty žalobkyně kryty úrokovými náklady, což žalobkyně považuje za spravedlivé. Předčasné splacení úvěru v době růstu úrokových sazeb přináší žalobkyni další zisky, což žalobkyně rovněž považuje za spravedlivé. Žalovaná k tomu odkazuje na odůvodnění napadeného rozhodnutí, kde Rada uvádí, že nedílnou součástí podnikatelské činnosti je riziko. Zisk z podnikatelské činnosti v sobě zahrnuje částečně i odměnu za ochotu podstoupit toto riziko. Naopak přístup žalobkyně znamená, že veškeré riziko související se změnou úrokových sazeb nese spotřebitel. Dle žalované má v modelu nastaveném žalobkyní spotřebitel v případě poklesu úrokových sazeb v kombinaci s předčasným splacením spotřebitelského úvěru hradit žalobkyni její úrokovou ztrátu, a contrario, v případě růstu úrokových sazeb spojených s předčasným splacením spotřebitelského úvěru z toho bude žalobkyně těžit tím, že předčasně splacenou jistinu může transformovat v nově poskytnutý spotřebitelský úvěr s vyšší úrokovou sazbou. Podnikatelské riziko žalobkyně je tak dle žalované v každé situaci kryto spotřebiteli, což činí tento model vychýleným v neprospěch spotřebitele.
37. Námitku, že výše označený rozsudek Obvodního soudu pro Prahu 2 nepředstavuje ustálenou judikaturu, považuje žalovaná za nedůvodnou. K tomuto žalovaná uvedla, že odkaz na tento rozsudek v rozhodnutí o rozkladu byl reakcí na námitku žalobkyně ohledně absence judikatury k problematice ustanovení § 117 odst. 2 ZSÚ a námitku žalobkyně, že oprávněnost jejího postupu nebyla nijak zpochybněna pravomocným soudním rozhodnutím. Žalovaná uvedla, že k tomu v napadeném rozhodnutí dodala, že rozsudek Obvodního soudu pro Prahu 2 potvrzuje závěry České národní banky k aplikaci ustanovení § 117 ZSÚ. K tvrzené nesprávnosti rozsudku žalovaná uvedla, že jí hodnocení správnosti rozsudku nepřísluší s poukazem na zásadu presumpce správnosti soudního rozhodnutí. Nadto však žalovaná uvedla, že žalobkyně pouze účelově vytrhla z kontextu část odůvodnění výše označeného rozsudku a přikládá nesprávný význam jeho dalším částem.
38. K námitce týkající se výše označeného rozhodnutí finančního arbitra žalovaná uvedla, že je nedůvodná. Toto dále rozvedla, když ve vyjádření k žalobě uvedla, že finanční arbitr výroky I a II nálezu ze dne 3. 6. 2021 č. j. FA/SR/SU/719/2020–21 sice zrušil a návrh navrhovatelů zamítl, nikoliv však proto, že by přehodnotil právní posouzení postupu žalobkyně při předčasném splacení úvěru, nýbrž proto, že se v daném případě změnil skutkový stav věci. Finanční arbitr v průběhu řízení o námitkách dle žalované zjistil, že ještě před vydáním nálezu došlo k předčasnému splacení úvěru, aniž by o tom strany sporu před vydáním nálezu finančního arbitra informovaly, a dále že v průběhu řízení o námitkách žalobkyně navrhovatelům vydala neoprávněně naúčtovanou částku včetně požadovaného úroku z prodlení s jejím zaplacením. Není tak pravdou, že finanční arbitr vyhověl žalobkyni. K tvrzení, že žalobkyně nemohla dále brojit žalobou, žalovaná uvádí, že žalobkyně tím, že navrhovatelům vydala neoprávněně naúčtovanou částku včetně požadovaného úroku z

prodlení, sama takové žalobě zabránila. Žalovaná dodala, že je tak účelové tvrdit, že se chtěla bránit u soudu.

39. Stran námitky, že jednání žalobkyně nemůže být přestupkem, jelikož nebyla naplněna skutková podstata přestupku, žalovaná uvedla, že je tato námitka bezpředmětná. Dle žalované byly naplněny všechny znaky skutkové podstaty přestupku dle ustanovení § 154 odst. 1 písm. v) ZSÚ. Ustanovení § 117 odst. 1 zákona o spotřebitelském úvěru tak stanoví poskytovateli spotřebitelského úvěru dvě povinnosti. První z nich je povinnost umožnit spotřebiteli kdykoliv po dobu trvání spotřebitelského úvěru jej zcela nebo zčásti splatit. Druhou povinností je snížit celkové náklady spotřebitelského úvěru o výši úroku a dalších nákladů, které by byl spotřebitel povinen platit v případě, kdy by nedošlo k předčasnému splacení spotřebitelského úvěru. Zmíněné ustanovení tedy upravuje současně způsob a jeho podmínky. Přestupku podle ustanovení § 154 odst. 1 písm. v) ZSÚ, se osoba, která je oprávněna poskytovat spotřebitelský úvěr (poskytovatel spotřebitelského úvěru), dopustí tím, že neumožní spotřebiteli předčasné splacení spotřebitelského úvěru podle § 117 odst. 1 zákona o spotřebitelském úvěru. Podle žalované slova „podle § 117 odst. 1 zákona o spotřebitelském úvěru“ uvedená ve skutkové podstatě přestupku podle ustanovení § 154 odst. 1 písm. v) ZSÚ bezpochyby znamenají „za podmínek stanovených v § 117 odst. 1 zákona o spotřebitelském úvěru“. Tohoto přestupku se tak lze dopustit porušením jedné ze dvou povinností stanovených v ustanovení § 117 odst. 1 ZSÚ, a to porušením povinnosti umožnit spotřebiteli splatit spotřebitelský úvěr, nebo porušením povinnosti snížit celkové náklady spotřebitelského úvěru. Přestupku podle ustanovení § 154 odst. 1 písm. v) ZSÚ se tak poskytovatel spotřebitelského úvěru dopustí i v případě, že sice neporuší první povinnost, avšak poruší povinnost druhou, tj. sice umožní předčasné splacení spotřebitelského úvěru, ale za podmínek rozporných s ustanovením § 117 odst. 1 druhou větou ZSÚ.
40. K námitkám, že žalobkyně pouze využila svého práva požadovat po spotřebitelích náklady v souladu s § 117 odst. 2 zákona o spotřebitelském úvěru, čímž nemohla porušit povinnost snížit spotřebitelům celkové náklady spotřebitelských úvěrů dle ustanovení § 117 odst. 1 věty druhé ZSÚ, že takové jednání není výslovně označeno za přestupek v žádném právním předpise a že postupovala zcela v souladu se zákonem, za což nemůže být trestána, žalovaná odkazuje na odůvodnění svého rozhodnutí a dodává, že ustanovení § 117 odst. 1 a 2 ZSÚ nelze vykládat izolovaně, ale je nutné je vykládat ve vzájemné souvislosti. Pokud ustanovení § 117 odst. 1 ZSÚ stanoví, že spotřebitel má právo na snížení celkových nákladů spotřebitelského úvěru, pak tyto náklady po něm nemůže poskytovatel spotřebitelského úvěru požadovat tak, že je v rozporu se zákonem označí za účelně vynaložené náklady podle ustanovení § 117 odst. 2 ZSÚ.
41. Závěrem žalovaná dodala, že ustanovení § 154 odst. 1 písm. v) ZSÚ splňuje požadavky na konkrétnost trestněprávní hypotézy. Skutková podstata přestupku spočívá v porušení ustanovení § 117 odst. 1 ZSÚ, který stanoví povinnost umožnit spotřebiteli kdykoliv po dobu trvání spotřebitelského úvěru jej zcela nebo zčásti splatit a povinnost poskytovatele snížit celkové náklady spotřebitelského úvěru o výši úroku a dalších nákladů, které by byl spotřebitel povinen platit v případě, kdy by nedošlo k předčasnému splacení spotřebitelského úvěru. K naplnění skutkové podstaty přestupku tak dochází porušením jedné ze dvou povinností stanovených v ustanovení § 117 odst. 1 ZSÚ.

Replika žalobkyně

42. Žalobkyně v replice ze dne 16. 10. 2023, již doplnila dne 16. 11. 2023, setrvala na svém žalobním návrhu a dále rozvedla své žalobní námitky v reakci na vyjádření žalované.
43. Poté žalobkyně odmítla narativ žalované, že „banky mají peníze zdarma, protože si je samy tisknou“. Dle žalobkyně se žalovaná snaží soudu podsunout, že úrokové náklady mají být nějakým smyšleným konceptem bez věcného opodstatnění. Skutečnost, že úrokové náklady v praxi bank reálně vznikají, je dle žalobkyně potvrzena např. tím, že v řízení o předběžné otázce, jež se zabývá přímo právem věřitele na kompenzaci podle MCD (věc C-536/22), generální advokát potvrdil souladnost postupu výpočtu kompenzace s MCD, a to včetně stropu v podobě finanční ztráty. Kompenzace byla v tomto případě vypočtena jako rozdíl mezi (i) smluvním úrokem a (ii) výnosem (úrokem) hypotečních zástavních listů, jejichž splatnost odpovídá zbývajícím době splaceného úvěru. Stejně tak žalobkyně poukazuje na to, že Městský soud v Praze již samotnou existenci úrokových nákladů vzal za prokázanou. K tomu uvedla, že civilní úsek seznal, že žalobkyně účtováním předmětné částky neuplatňovala ušlý zisk, nýbrž své náklady. Tyto náklady pak soud nepovažoval za nahraditelné z právních důvodů založených na výkladu ustanovení § 117 ZSÚ. Dle žalobkyně pak soud přešel její klíčové výkladové argumenty poukazem na ochranu spotřebitele jako údajný účel tohoto ustanovení. Žalobkyně nepovažuje takovou argumentaci za správnou z důvodů uvedených v žalobě v tomto řízení. Dodala, že se rozhodla nevyužívat dalších opravných prostředků a ponechat řešení této otázky v rovině správního soudnictví s ohledem na jeho účastníky.
44. Žalobkyně dále poukazuje na to, že poskytování úvěrů je přímo a nerozlučně spjata s nároky na dostatečnou likviditu. Tu si banka sama nijak „nevyrobí“, musí si ji zajistit a vynaložit na to náklady. V tomto smyslu dle žalobkyně tedy pořád platí, že banky úvěry financují převážně z cizích zdrojů. Žalobkyně dodala, že argumentace žalované by platila pouze v teoretickém systému, ve kterém by existovala jen jedna centrální banka, jedna komerční banka, jedna měna a žádná hotovost. V takovém systému však žalobkyně ani žalovaná neoperují. Žalobkyně rovněž setrvala na své argumentaci týkající se úrokových swapů, přičemž označila argumentaci žalované za tendenční.
45. V replice dále žalobkyně uvedla, že věří, že otázka existence úrokových nákladů je pro účely dalšího řízení dostatečně vypořádána, na což navázala tím, že způsob výpočtu podle smluv žalobkyně se do značné míry překrývá se způsobem, k němuž se generální advokát kladně vyjádřil.
46. Z vyjádření žalované je dle žalobkyně zřejmé, že její výklad stojí v konečném důsledku na doslovné interpretaci obratu „vzniknou v souvislosti“ s předčasným splacením. Jiný důvod dle žalobkyně pospoj žalované nemá. Naproti tomu stojí dle žalobkyně celá řada vzájemně souladných právních a ekonomických důvodů, pro něž výklad žalované není racionální, důvodný a ani prospěšný pro spotřebitele, kteří si předčasné splacení dovolit nemohou.

Duplika žalované

47. Žalovaná ve vyjádření k replice žalobkyně setrvala na svém tvrzení o nedůvodnosti žaloby a dále se vyjádřila k replice žalobkyně. Žalobkyně dle žalované ve skutečnosti „úrokovými náklady“ rozumí „ušlé úrokové výnosy“, které by banka účtovala a obdržela jako úrokové

výnosy, pokud by nedošlo k předčasnému splacení úvěru. To je patrné z definice „úrokových nákladů“ ve výroku rozhodnutí správního orgánu prvního stupně. Důvodem tohoto pojetí „úrokových nákladů“ je dle žalované snaha žalobkyně zahrnout tuto částku do „účelně vynaložených nákladů“ uvedených v ustanovení § 117 odst. 2 ZSÚ. Žalovaná zdůrazňuje, že „náklady“ podle ustanovení § 117 odst. 1 ZSÚ jsou chápány z pohledu spotřebitele. Z pohledu věřitele se jedná o výnosy. Žalovaná je proto toho názoru, že žalobkyní požadované úrokové náklady jsou ve skutečnosti ušlými úrokovými výnosy, a nejde tak o náklady ve smyslu ustanovení § 117 odst. 2 ZSÚ, ale naopak se jedná o náklady podle ustanovení § 117 odst. 1 ZSÚ, které by v důsledku předčasného splacení neměl nést spotřebitel. K pojmosloví žalovaná dodává, že ve Stanovisku generálního advokáta ve věci C-536/22, na které odkazuje žalobkyně, se žalobkyní použitý pojem „úrokové náklady“ nepoužívá. Dokument dle žalované používá pojem „*loss of interest*“, což jsou „ušlé úrokové výnosy“ nebo ve zkratce „ušlé úroky“. Právě zahrnutí či nezahrnutí této položky, která nebude placena, do odškodnění, které náleží věřiteli při předčasném splacení úvěru spotřebitelem, je dle žalované předmětem sporu ve věci C-536/22.

48. K námitce, že žalovaná tvrdí, že „komerční banky mají peníze zdarma, protože si je samy tisknou“ a že se snaží soudu podsunout, že úrokové náklady mají být nějakým smyšleným konceptem bez věcného opodstatnění, žalovaná s odkazem na své vyjádření k žalobě zopakovala, že otázka, jakým způsobem banky získávají peníze na poskytnutí spotřebitelského úvěru, případně jakým způsobem řídí svá úroková rizika, tak není v řízení zcela relevantní v tom smyslu, že by přímo ovlivňovala právní posouzení toho, zda se žalobkyně přestupku dopustila či ne. Žalovaná dále uvedla, že argumentace žalobkyně je pouze v teoretické rovině, jelikož v řízení nijak nedoložila, zda a jaké úrokové náklady fakticky vynaložila či jaká ztráta jí fakticky vznikla. Stejně tak se ohradila proti tomu, že by z jejího vyjádření bylo možné dovozovat, že by „měly komerční banky peníze zdarma, protože si je samy tisknou“. K tomu zopakoval, že si banky neposkytují úvěry z „vlastních“ či „cizích“ zdrojů, nýbrž vytvářejí zdroje nové.
49. Dále žalovaná vztahu k MCD a rozhodovací praxi SDEU uvedla, že český zákonodárce zavedl pouze právo věřitele na náhradu účelně vynaložených nákladů, které mu vznikly v souvislosti s předčasným splacením, a nikoliv odškodnění úrokové ztráty/úrokových nákladů. Žalovaná proto dodává, že pro výklad ustanovení § 117 odst. 2 ZSÚ tedy není vůbec relevantní, jaké závěry SDEU ve věci C-536/22 přijme ohledně odškodnění podle čl. 25 odst. 3 MCD, protože příslušné znění ZSÚ právo věřitele na odškodnění úrokové ztráty/úrokových nákladů nezakotvuje. Navíc, SDEU ve věci C-536/22 posuzuje přípustnost konkrétního obsahu velmi širokého práva na odškodnění podle německé právní úpravy, což ovšem neznamená, že stejný obsah bude nezbytně přisuzovat i všem ostatním národním úpravám, které právo věřitele na odškodnění sice dovolují, ale způsobem jiným. Stran závěrů žalobkyně o možnosti vztažení závěrů generálního advokáta ve výše uvedené věci o výpočtu kompenzace na tento případ žalovaná uvádí, že je toto stanovisko ze strany žalobkyně chybně interpretováno, jelikož německá právní úprava za splnění určitých podmínek připouští právo věřitele na odškodnění úrokové ztráty/úrokových nákladů. Ušlý úrokový výnos tak v české právní úpravě není účelně vynaloženým nákladem.
50. K tvrzení žalobkyně týkající se závěru civilního úseku Městského soudu v Praze žalovaná poukázala na to, že soud uvedl, že soud uvedl, že nejde o ušlý zisk, ale o skutečnou škodu.

Žalovaná dále uvedla, že jí nepřisluší hodnotit závěry soudu a důvody, proč žalobkyně nevyužila další opravné prostředky. Žalovaná však zdůraznila, že žalobkyně v tomto soudním sporu (věc vedená u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 11 Co 145/2023 – pozn. soudu) nebyla úspěšná, když soud k úrokovým nákladům žalobkyně uvedl, že nejde o náklady vzniklé v souvislosti s předčasným splacením spotřebitelského úvěru, a pokud je žalobkyně požadovala po spotřebiteli a spotřebitel je uhradil, jednalo se o plnění bez právního důvodu a žalobkyně byla povinna je vrátit spotřebiteli včetně příslušenství. Městský soud v Praze dokonce část smlouvy o spotřebitelském úvěru obsahující výpočet úrokových nákladů prohlásil za absolutně neplatnou pro rozpor se zákonem. Žalovaná dále poukázala na rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 29. 3. 2023, č. j. 72 Co 329/2022-116, v němž bylo rovněž rozhodnuto v neprospěch nynější žalobkyně (v civilní věci vystupující jako žalované – pozn. soudu). Soud ve věci sp. zn. 72 Co 329/2022 dle žalobkyně uvedl, že u úrokových nákladů nejde o náklady vzniklé v souvislosti s předčasným splacením spotřebitelského úvěru, a pokud je žalobkyně požadovala po spotřebiteli a spotřebitel je uhradil, jednalo se o plnění bez právního důvodu a žalobkyně byla povinna je vrátit spotřebiteli včetně příslušenství.

51. Žalovaná k tvrzení žalobkyně týkajících se likvidity uvedla, že v obecné rovině nezpochybňuje, že v důsledku kroků navazujících na poskytnutí úvěru může být pro úvěrující obchodní banku potřebné opatřit si dostatečnou likviditu k jejich provedení. Žalovaná také nikdy netvrdila, že by obchodní bance nevznikaly náklady na opatření potřebné likvidity, a tedy v určité zjednodušující zkratce náklady na provozování vlastní obchodní činnosti včetně poskytování úvěrů. Žalovaná však odmítá, že by tyto náklady na opatření likvidity byly účelně vynaloženými náklady ve smyslu ustanovení § 117 odst. 2 ZSÚ. Jednak nelze, s ohledem na způsob řízení likviditních potřeb banky, tyto náklady jednoznačně přiřadit ke konkrétnímu poskytovanému úvěru a jejich výši vyčíslit, jednak, a to je klíčové, se vůbec nejedná o náklady, které by bylo možné podřadit mezi náklady podle ustanovení § 117 odst. 2 ZSÚ, neboť to nejsou náklady účelně vynaložené v souvislosti s předčasným splacením úvěru, nýbrž jsou to náklady, které jsou vynaloženy v návaznosti na samotné poskytnutí úvěru. Dle žalované platí, že předčasné splacení spotřebitelského úvěru ze strany spotřebitele není pro danou obchodní banku spojeno s žádným požadavkem na opatření likvidity, ba naopak, splatí-li spotřebitel úvěr z účtu v jiné obchodní bance, úvěrující obchodní banka tím získá likviditu. V okamžiku předčasného splacení úvěru tak obchodní bance dle žalované žádné náklady na opatření dostatečné likvidity pro možnost provedení předčasného splacení úvěru nevznikají, a obchodní banka je tedy ani nevynakládá.
52. K tvrzení žalobkyně, že základním argumentem žalované je, že při správném řízení úrokového rizika jsou předčasná splácení již začleněna do řízení úrokového rizika, a proto není třeba úrokových swapů, žalovaná uvedla, že je nesprávné a odkázala na vyjádření k žalobě, kde uvedla, že *„Banky se mohou v rámci řízení úrokového rizika zajišťovat proti tomuto riziku mimo jiné i prostřednictvím derivátových obchodů (např. úrokových swapů). Nicméně náklady nebo výnosy banky z uzavřených derivátových obchodů nejsou nákladem na sjednání konkrétního klientského úvěru ani nejsou nákladem souvisejícím s předčasným splacením takového klientského úvěru.“*
53. Stejně tak shledala žalovaná nedůvodnou také námitku, že výklad ustanovení § 117 ZSÚ jí zastávaný má být neudržitelný. Stran namítané nesprávnosti doslovné interpretace

ustanovení § 117 ZSÚ žalovaná uvedla, že je vázána zákonem a v tomto případě textem § 117 odst. 2 ZSÚ. Naopak shledává *ratio* pro výklad *contra legem* čistě v ekonomickém zájmu žalobkyně. Dále žalovaná uvedla, že úrokové náklady žalobkyni vznikají bez ohledu na předčasné splacení spotřebitelského úvěru. Neexistuje tedy příčinná souvislost mezi předčasným splacením a vznikem úrokových nákladů. Tvrzení žalobkyně, že se pro ni předčasným splacením úrokové náklady stávají marně vynaloženými, není dle žalované důvodem pro jejich zařazení pod § 117 odst. 2 ZSÚ.

Triplika žalobkyně

54. Žalobkyně ve vyjádření ze dne 21. 3. 2024, doplněném vyjádřením ze dne 19. 4. 2024 uvedla, že nadále trvá na svém žalobním návrhu v plném rozsahu, upřesnila své závěry a reagovala na argumentaci žalované.
55. V první řadě upozornila na to, že v mezidobí došlo k novelizaci ZSÚ, kterou byl upraven způsob výpočtu účelně vynaložených nákladů. Dále poukázala na to, že ve věci řešené u SDEU č. C-536/22, *VR Bank Ravensburg-Weingarten*, došlo dne 14. 3. 2024 k vyhlášení rozsudku, v němž se dle žalobkyně SDEU vyjádřil k rozhodné právní úpravě.
56. V doplnění tripliky žalobkyně uvedla, že věcnou souvislost mezi náklady na zdroje a předčasným splacením úvěru považuje za dostatečnou pro to, aby tyto náklady byly nahraditelné podle ustanovení § 117 odst. 2 ZSÚ. Dále žalobkyně tvrdí, že podstatou úrokových nákladů účtovaných žalobkyni předčasně splácejícím klientům je to, že s úvěrem související náklady na zdroje převyšují úrokové výnosy nového umístění předčasně splacené jistiny úvěru na finančním trhu; bez vyúčtování tohoto rozdílu by žalobkyně utrpěla ztrátu. Žalobkyně dále uvedla, že jí její interní postupy umožňují propojit konkrétní úvěr s konkrétním nákladem na zdroje. K tomu doplnila, že primární složka ceny každého jednotlivého fixního úvěru odpovídá tržnímu úrokovému swapu. Žalobkyně proto odmítá tvrzení žalované, že se argumentace žalobkyně pohybuje pouze v teoretické rovině. Současně žalobkyně trvá na správnosti výpočtu úrokových nákladů a znovu opakuje, že úroková ztráta žalobkyně odpovídá úrokovým nákladům vyúčtovaným předčasně splácejícím klientům.
57. Žalobkyně dále setrvala na svém tvrzení, že ustanovení § 117 odst. 2 ZSÚ zakotvuje právo věřitele na odškodnění při předčasném splacení. Dále uvedla, že rozsudek SDEU ve věci C-536/22 je pro nyní řešenou věc relevantní, jelikož v něm SDEU vyložil MCD, tj. základ ZSÚ. To dále rozvedla, když poukázala na bod 38 rozsudku ve věci C-536/22, kde soud uvedl, že článek 25 odst. 3 MCD stanoví maximální výši odškodnění věřitele (dle žalobkyně shodně jako ustanovení § 117 odst. 4 ZSÚ) a „*taková maximální výše naznačuje, že unijní normotvůrce neměl v úmyslu vyloučit, aby taková případná finanční ztráta v souvislosti s úroky, které věřitel neobdrží z důvodu předčasného splacení, mohla být zohledněna v rámci výpočtu tohoto odškodnění.*“. Shodný argument pak dle žalobkyně platí také v případě ustanovení § 117 ZSÚ. Pokud by náhrada úrokových nákladů nebyla součástí toho, co věřitel může při předčasném splacení požadovat podle ustanovení § 117 odst. 2 ZSÚ, nebyl by limit těchto nákladů stanoven ve výši 50.000 Kč podle ustanovení § 117 odst. 4 ZSÚ. Žalobkyně rovněž odkázala na bod 39 rozsudku SDEU ve věci C-536/22, v němž soud uvedl další kritérium pro určení nahraditelných nákladů: „*Dále by možnost členských států stanovená v čl. 25 odst. 3*

třetí větě směrnice 2014/17 stanovit, že věřitel může takové odškodnění uplatnit pouze po určitou dobu, postrádala smysl, pokud by výpočet odškodnění mohl zohlednit pouze dodatečné administrativní náklady věřitele v důsledku předčasného splacení, jelikož tyto administrativní náklady vznikají pouze jednou a v průběhu času nepokračují.“.

58. Stran novely ZSÚ (zákon č. 462/2023 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s rozvojem finančního trhu a s podporou zajištění na stáří, ve znění pozdějších předpisů) žalobkyně uvedla, že tato novela přináší ustanovení § 117a do ZSÚ, kterým staví najisto způsob výpočtu takových nákladů. K tomu žalobkyně cituje důvodovou zprávu právě k bodům 10, 11 a 12: *„Směrnice MCD, resp. zákon o spotřebitelském úvěru zakotvuje právo spotřebitele kdykoli spotřebitelský úvěr předčasně splatit, na druhou stranu však též zakotvuje právo věřitele na náhradu účelně vynaložených nákladů, které mu v souvislosti s předčasným splacením vzniknou (§ 117 odst. 2 ZSÚ). Platný zákon postup výpočtu náhrady účelně vynaložených nákladů dále nijak neupravuje.“.* Způsob výpočtu provedený novelou přitom dle žalobkyně sleduje obdobnou logiku jako způsob výpočtu úrokových nákladů žalobkyně. Novela tedy dle žalobkyně potvrzuje, že právo na náhradu účelně vynaložených nákladů (i v podobě úrokových nákladů) již je obsaženo i ve stávajícím znění § 117 odst. 2 ZSÚ a stanoven není toliko způsob výpočtu.
59. Žalobkyně rovněž namítla, že pokud by se soud neztotožnil s argumenty žalobkyně a přistoupil by na argumentaci žalované (že možnost požadovat úrokové náklady zakotvil až zákon č. 462/2023 Sb.), měla by se v daném případě použít. Logikou žalované by totiž jednání prisuzované žalobkyni nebylo nadále kvalifikováno jako přestupek, a to v důsledku zákona č. 462/2023 Sb.

Quadriplika žalované

60. Žalovaná ve svém vyjádření ze dne 17. 5. 2024 reagovala na tripliku žalobkyně, setrvala na svém závěru o nedůvodnosti žaloby a navrhla, aby soud žalobu zamítl.
61. K rozsudku SDEU ve věci C-536/22 žalovaná uvedla, že se tento rozsudek věnuje německé právní úpravě, kde zákonodárce výslovně věřitelům umožnil požadovat při předčasném splacení spotřebitelského úvěru na bydlení náhradu škody, a otázce, zda čl. 25 odst. 3 MCD dovoluje členským státům v jejich národních úpravách stanovit, aby nárok na odškodnění zahrnoval *„ušlý zisk věřitele, zejména budoucí platby úroků, o které přijde v důsledku předčasného splacení“.* Žalovaná s odkazem na tento rozsudek dodala, že právo na odškodnění věřitele při předčasném splacení tedy nevyplývá přímo z MCD, ale pro jeho uplatnění je potřebná jeho výslovná vnitrostátní úprava. Taková úprava však v Česku oproti Německu absentovala. Český zákonodárce v zákoně o spotřebitelském úvěru v rozhodném znění, resp. ve znění účinném do 31. 8. 2024, dle žalované nestanovil možnost odškodnění věřitele v podobě náhrady škody, ani specifitěji náhrady úrokové ztráty na smluvních úrocích. Pro českou rozhodnou právní úpravu má tedy být zcela irrelevantní, že SDEU připustil, že MCD členským státům nebrání přijmout národní úpravu odškodnění věřitele, která zohledňuje ušlý zisk věřitele v podobě úrokové ztráty na smluvních úrocích. Argumentace žalobkyně je tak dle žalované nepřiléhavá.

62. Dále se žalovaná zabývala povahou účtovaných částek – tvrzených „úrokových nákladů“. K tomuto uvedla, že český zákonodárce nikde nezakotvil právo věřitele na odškodnění v podobě náhrady škody, a to ani specifitěji v podobě náhrady úrokové ztráty. Jedinou přípustnou náhradou je pak dle žalované pouze právo věřitele na náhradu účelně vynaložených nákladů, které mu vzniknou v souvislosti s předčasným splacením zakotvené v ustanovení § 117 odst. 2 ZSÚ. Dle žalované pak žalobkyní účtované částky nemají charakter účelně vynaložených nákladů věřitele vzniklých v souvislosti s předčasným splacením. Je proto vedlejší, zda účtované částky v očích žalobkyně nepředstavují ušlý zisk na zbývajících smluvních úrocích z úvěru, nýbrž že *„dopad předčasného splacení do majetkové sféry žalobkyně lze připodobit skutečné škodě“* na žalobkyní vynaložených nákladech na zdroje.
63. S odkazem na rozsudek SDEU ve věci C-536/22 žalovaná uvedla, že je pro účely práva věřitele na odškodnění relevantní to, co mu přiznává národní právní úprava, nikoliv pak to, zda mu fakticky vznikla ztráta. Současně poukazuje žalovaná na to, že MCD, zákon o spotřebitelském úvěru ani jiný právní předpis nestanoví, že by v důsledku předčasného splacení věřiteli nesměla vzniknout ztráta, nebo že by vzniklou ztrátu měl věřiteli nahradit spotřebitel. Zákon o spotřebitelském úvěru v ustanovení § 117 odst. 2 dle žalované přiznává věřitelům pouze právo na náhradu účelně vynaložených nákladů, které jim vznikly v souvislosti s předčasným splacením. Žalovaná je toho názoru, že riziko předčasného splacení věřitelé přebírají se všemi jeho důsledky poskytnutím spotřebitelského úvěru.
64. Dále žalovaná tvrdí, že žalobkyně v replice pochybila v označení odkazovaného rozsudku a vytrhla z kontextu pouze část jeho odůvodnění. Odůvodnění jako celek pak dle žalované svědčí právě pozici zastávané jí samou.
65. K tvrzením žalobkyně uvedeným v replice, že novela zákona o spotřebitelském úvěru *„potvrzuje, že právo na náhradu účelně vynaložených nákladů (i v podobě úrokových nákladů) již je obsaženo i ve stávajícím znění § 117 odst. 2 ZSÚ a stanoven není toliko způsob výpočtu“*, a že novela *„přináší mimo jiné nové ustanovení § 117a, kterým staví najisto způsob výpočtu takových nákladů“*, uvádí, že jsou zcela lichá. Dle žalované znění zákona účinné do 31. 8. 2024 žádným věřitelům žádných spotřebitelských úvěrů nedávalo možnost po spotřebiteli při předčasném splacení náhradu ztráty na úrocích. Tuto možnost dle žalované zavádí až zákon č. 462/2023 Sb. zejm. prostřednictvím ustanovení § 117a ZSÚ ve znění účinném od 1. 9. 2024.
66. K možnému využití zásady příkazu retroaktivity ve prospěch pachatele žalovaná uvedla, že k otázce, zda je nová právní úprava pro žalobkyni příznivější, má za to, že v obecné rovině jde o úpravu, která je pro některé věřitele příznivější. Poukázala přitom ale na to, že tato příznivost se týká pouze úvěrů na bydlení podle ustanovení § 2 odst. 2 písm. b) ZSÚ, a nikoliv úvěrů na bydlení podle ustanovení § 2 odst. 2 písm. a) ZSÚ. V této souvislosti přitom žalobkyně ani netvrdí, že by ze vzorku 1497 posuzovaných případů byly všechny úvěry na bydlení podle ustanovení § 2 odst. 2 písm. b) ZSÚ. K tomu je zapotřebí doplnit, že žalobkyně současně ani netvrdí, na kolik by se ze vzorku 1497 posuzovaných případů vztáhly nové výjimky podle novelizovaného § 117 odst. 3 písm. e) a f) ZSÚ. Žalovaná k tomu dále doplnila, že i kdyby ve vzorku 1497 posuzovaných případů byly všechny úvěry na bydlení podle ustanovení § 2 odst. 2 písm. b) ZSÚ, tak příznivost v konkrétním případě žalobkyně by nešla posoudit, protože od 1. 9. 2024 se úrokový rozdíl podle ustanovení § 117a ZSÚ

vypočte jako rozdíl mezi smluvním úrokem a referenčním úrokem, přičemž bez referenčního úroku není možné zpětně zjistit, zda by nová právní úprava byla pro žalobkyni příznivější. Žalovaná proto závěrem i s odkazem na důvodovou zprávu k přechodným ustanovením zákona č. 462/2023 Sb. konstatuje, že zákonem č. 462/2023 Sb. provedené změny nejsou v konkrétním případě pro žalobkyni příznivější.

67. Současně žalovaná uvedla, že novelou nedošlo k dekriminalizaci jednání žalobkyně, jelikož (i) ustanovení § 117 odst. 1 zákona o spotřebitelském úvěru, které obsahuje povinnost věřitele umožnit předčasné splacení spotřebitelského úvěru za současného snížení celkových nákladů spotřebitelského úvěru o výši úroku a dalších nákladů, které by byl spotřebitel povinen platit v případě, kdy by k předčasnému splacení spotřebitelského úvěru nedošlo, (ii) ustanovení § 154 odst. 1 písm. v) ZSÚ obsahující skutkovou podstatu přestupku, kterým byla žalobkyně uznána vinnou, tak ani (iii) ustanovení § 154 odst. 3 písm. c) ZSÚ stanovující horní hranici sazby pokuty za přestupek podle § 154 odst. 1 písm. v) ZSÚ, nedoznalo zákonem č. 462/2023 Sb. žádné změny. Žalovaná dodává, že záměr dekriminalizovat přestupky spáchané za dosavadní úpravy nevyplývá ani z důvodové zprávy k zákonu č. 462/2023 Sb.
68. Žalovaná rovněž poukázala na rozsudek Městského soudu v Praze ve věci sp. zn. 8 A 77/2022, kde soud rozhodoval v obdobné věci, dospěl k názoru o nedůvodnosti námitek žalobkyně v předmětném řízení a žalobu zamítl. Městský soud se dle žalované ztotožnil s názorem žalované (jež je žalovanou i v nyní řešené věci), že po spotřebitelích požadované úrokové náklady nelze podřadit pod účelně vynaložené náklady dle ustanovení § 117 odst. 2 ZSÚ a že se naopak jedná o část úrokových nákladů, které měly být spotřebitelům při předčasném splacení podle ustanovení § 117 odst. 1 ZSÚ sníženy. Městský soud v Praze dále dospěl k závěru, že novela ZSÚ provedená zákonem č. 462/2023 Sb. nepotvrdila, že by právo na náhradu účelně vynaložených nákladů v podobě úrokových nákladů již bylo obsaženo ve stávajícím znění ustanovení § 117 odst. 2 ZSÚ, a nepřistoupil k použití zásady příkazu retroaktivity ve prospěch pachatele.

Quinqueplika žalobkyně

69. Žalobkyně reagovala na další vyjádření žalované svým vyjádřením ze dne 13. 8. 2024, v němž setrvala na svém žalobním návrhu a dále reagovala na argumenty žalované.
70. Žalobkyně uvedla, že nikdy netvrdila, že unijní úprava přímo přikazuje zakotvit do národní úpravy právo na náhradu úrokových nákladů. Podstatou sporu je dle žalobkyně otázka, zda český zákonodárce v rámci ZSÚ zohlednil také zájmy věřitele nebo zda ochrana svědčí pouze spotřebiteli. Podkladová evropská regulace (MCD) totiž umožňuje zohlednit jak ochranu spotřebitele, tak ochranu věřitele prostřednictvím práva na kompenzaci. Dále má žalobkyně za to, že samotnou ochranu spotřebitele pak nelze použít jako podklad pro odpověď na tuto otázku, jak fakticky učinila ČNB. Rozsah ochrany spotřebitele je totiž předmětem otázky. Těžko proto může být zdůvodněním odpovědi.
71. Dle žalobkyně zákonodárce nikde neuvedl, že ZSÚ nyní neumožňuje nahrazovat úrokové náklady a že je třeba toto změnit; ostatně samotná textace ustanovení § 117 odst. 2 ZSÚ se nemění. Dodala, že důvod vzniku novely spočíval primárně v nepřehlednosti situace. Tato nepřehlednost má dle žalobkyně původ v postupu ČNB, resp. jejím stanovisku z března

2019, kde se ČNB vyjádřila pro značně restriktivní výklad ustanovení § 117 ZSÚ. Zkreslená představa o povaze a závaznosti stanoviska ČNB ve veřejném prostoru tak měla fakticky znemožnit jakoukoliv věcnou diskuzi o obsahu ustanovení § 117 ZSÚ a logice nákladů na financování.

72. Dále žalobkyně uvedla, že novela ZSÚ má vliv na její odpovědnost za přestupek. To rozvedla tvrzením, že eventuální nesprávnost ve stanovení nákladů podle ustanovení § 117 odst. 2 ZSÚ, který stojí v jádru věci, není přestupkem; dle žalobkyně neexistuje žádná skutková podstata sankcionující (třebaže právní) omyl v obsahu ustanovení § 117 odst. 2 ZSÚ. Takovou skutkovou podstatou dle žalobkyně není ani ustanovení § 154 odst. 1 písm. w) ZSÚ, která sankcionuje pouze specifické případy uplatnění nákladů, o které v projednávané věci nejde.
73. Současně žalobkyně setrvala na své námitce retroaktivity novely v její prospěch. Žalobkyně pro účely této námítky nespatřuje nutnost rozlišovat mezi úvěry na bydlení podle ustanovení § 2 odst. 2 písm. a) či b) ZSÚ, neboť novela stanovuje nahraditelné náklady pro obě tyto kategorie zásadně shodně na max. 1 % jistiny. Pro případ, že by soud tomuto tvrzení o absenci nutnosti rozdělování úvěrů na bydlení, žalovaná doplnila, že z napadených rozhodnutí neplyne přesný postup, jak ČNB ze seznamu poskytnutého žalobkyní vyfiltrovala vzorek 1497 úvěrů. Žalobkyni se pak nepodařilo tento postup přesně zrekonstruovat. Vlastním postupem filtrace však žalobkyně dospěla ke vzorku 1440 úvěrů, u nichž žalobkyně vyúčtovala klientům na těchto nákladech více jak 1.500 Kč. Z tohoto vzorku úvěrů spadá dle žalobkyně do kategorie podle ustanovení § 2 odst. 2 písm. b) ZSÚ 1297 úvěrů, tedy 90 %. Tento podíl, s ohledem na svou výši, představuje dle žalobkyně dostatečně reprezentativní informaci, i přes výše popsanou odchylku ve vzorku. Dále pak doplnila, že v období řešeném v napadených rozhodnutích žalobkyně byla svými klienty požádána o předčasné splacení celkem cca 12.000 hypotečních úvěrů. V jádru napadených rozhodnutí přitom stojí pouze cca 10 % celkového počtu.
74. K tomu, že ČNB začala uveřejňovat referenční úrok až od srpna 2024 žalovaná uvedla, že se jedná o skutečnost zástupnou a nijak nevyvrací prospěšnost novely pro žalobkyni. Z nastavení mechanismu výpočtu referenčního úroku v novele je dle žalobkyně evidentní, že pokud budou sazby klesat, bude žalobkyně oprávněna účtovat úrokové náklady. Principiálně shodný mechanismus žalobkyně uplatňovala také ve svých smlouvách s klienty. V případě růstu sazeb má pak být situace stejná: jednak prakticky nebude docházet k refinancování a v ostatních případech vznikat nepokryté úrokové náklady.
75. Žalobkyně má dále za to, že ČNB pak zaměňuje časové účinky novely ve vztahu věřitele a klienta s účinky novely na odpovědnost za přestupek. Dle žalobkyně je nesporné, že ve vztahu věřitele a klienta novela nebude působit zpětně; žalobkyně uvádí, že opak ani netvrdí. Soukromoprávní rovina zůstane novelou nedotčena. To ale nelze říci o odpovědnosti za přestupek. Z důvodu vzniklých nejasností novela stanovuje způsob výpočtu nákladů na předčasné splacení umožňující kompenzaci úrokových nákladů. Uplatnění úrokových nákladů u předčasného splacení v době poklesu sazeb, jak tomu bylo o úvěrů uvedených v napadených rozhodnutích, po novele nemůže být přestupkem buď vůbec, nebo jen přestupkem méně závažným s ohledem na omezený následek. Výše uvedené je pak dle žalobkyně třeba promítnout i do posouzení odpovědnosti žalobkyně.

76. K rozsudku Městského soudu v Praze ve věci sp. zn. 8 A 77/2022 uvedla, že komplexně nevypořádává argumentaci žalobkyně, k tomu žalobkyně uvedla, že je tomu tak především z důvodu, že právní posouzení ustanovení § 117 ZSÚ je prakticky omezeno na odkaz na rozsudek sp. zn. 11 Co 145/2023. Žalobkyně současně dodala, že se rozhodla upřednostnit přezkum ve správním soudnictví před soudnictvím civilním. Stran rozsudku ve věci sp. zn. 8 A 77/2022 žalobkyně uvedla, že ačkoliv není seznámena s kompletním obsahem spisu, má za to, že v předmětné věci žalobkyně uplatnila do jisté míry odlišnou žalobní argumentaci. Rozsudek ve věci sp. zn. 8 A 77/2022 dle žalobkyně přehlíží, že poskytování úvěrů je samotnou podstatou bankovníctví. Bankovníctví bez poskytování úvěrů je dle žalobkyně prakticky nemyslitelné. Řízení úrokového rizika prostřednictvím swapů pak není v žádném výjimečné a už vůbec není nelegální. Úrokové swapy jsou používány zcela běžně napříč bankovním trhem. Za tohoto stavu má městský soud fakticky říkat, že banky by neměly poskytovat úvěry. Žalobkyně si proto dovoluje dát ke zvážení přijetí výkladu ZSÚ, který respektuje ekonomickou realitu. Žalobkyně dodává, že proti civilnímu rozsudku nepodala dovolání, neboť v dané době již probíhalo toto řízení. Rozhodla se upřednostnit správní soudnictví jako fórum pro definitivní řešení otázky výkladu ustanovení § 117 ZSÚ. Žalobkyně závěrem uvedla, že je eventuálně připravena podat kasační stížnost.

Sextika žalované

77. Žalovaná ve vyjádření ze dne 5. 9. 2024 reagovala na argumenty žalobkyně a uvedla, že i nadále považuje žalobu za nedůvodnou a navrhl, aby ji soud zamítl.
78. Nejprve žalovaná zopakovala své tvrzení týkající se možnosti požadovat úrokové náklady po spotřebitelích a výpočtu možné kompenzace pro věřitele. Dále se zabývala námitkami týkajícími se MCD a jejímu propojení s českou právní úpravou. Neodchýlila se přitom od svých dřívějších tvrzení. K úrokovým swapům žalovaná uvedla, že nijak nesouvisí s předmětem sporu.
79. K námitce, že zákonodárce nikde neuvedl, že zákon o spotřebitelském úvěru nyní neumožňuje nahrazovat úrokové náklady a že je třeba toto změnit, přičemž samotná textace ustanovení § 117 odst. 2 ZSÚ se nemění, žalovaná uvedla, že takové tvrzení je nesprávné. Absence takové informace neprokazuje, že to je tak, jak tvrdí žalobkyně. Žalovaná dodává, že možnost požadovat po spotřebiteli při předčasném splacení tzv. úrokový rozdíl ZSÚ ve zněních účinných do 31. 8. 2024 žádným věřitelům žádných úvěrů nedává a nedával. Tuto možnost zavádí dle žalované až novela ZSÚ zejména prostřednictvím ustanovení § 117a ZSÚ ve znění účinném od 1. 9. 2024. V případech předčasného splacení po 1. 9. 2024, kdy se ustanovení § 117a ZSÚ nepoužije, platí ohledně náhrady nákladů věřiteli pravidla ustanovení § 117 odst. 2 ZSÚ bez dalšího.
80. Za nedůvodné označila žalovaná rovněž námitky stran odpovědnosti žalobkyně za přestupek. K tomu dále odkazuje na odůvodnění rozsudků Městského soudu v Praze ve věcech vedených pod sp. zn. 8 A 77/2022 a sp. zn. 10 A 30/2022. K námitce, že neexistuje žádná skutková podstata přestupku postihující (třebaže právní) omyl v obsahu ustanovení § 117 odst. 2 ZSÚ, žalovaná dodává, že institut právního omylu podle ustanovení § 17 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů,

je spjat se zaviněním, a proto se neuplatní v případech objektivní odpovědnosti za přestupek, jako je tomu v posuzovaném případě.

81. K námitce, že z napadených rozhodnutí neplyne přesný postup, jak žalovaná ze seznamu poskytnutého žalobkyní vyfiltrovala vzorek 1497 úvěrů, žalovaná odkazuje na bod 52 rozhodnutí správního orgánu prvního stupně. K námitce vztahující se k zákonu č. 462/2002 Sb. a zásadě příkazu retroaktivity ve prospěch pachatele žalovaná odkázala na své dřívější vyjádření a zopakovala, že nestačí pouze tvrzení žalobkyně, že do kategorie spotřebitelských úvěrů na bydlení podle ustanovení § 2 odst. 2 písm. b) ZSÚ, na které by dle názoru žalobkyně dopadla „příznivější úprava“, spadá část z 1 497 posuzovaných případů. Muselo by to být i prokázáno včetně toho, že tyto případy nespádaly pod některý ze zákazů požadovat po spotřebiteli účelně vynaložené náklady podle ustanovení § 117 odst. 3 ZSÚ, že byly dodrženy limity maximální náhrady celkem dle ustanovení § 117 odst. 4 a odst. 5 ZSÚ a že byly dodrženy limity maximální náhrady administrativních nákladů dle ustanovení § 117a ZSÚ.
82. Žalovaná dále uvedla, že pokud z cca 12 000 úvěrů na bydlení byly předčasně splaceny pouze některé úvěry na bydlení včetně těch, které jsou uvedeny v napadených rozhodnutích, tak žalovaná odkazem na napadené rozhodnutí opakuje, že žalobkyní požadované náklady v případě předčasného splacení spotřebitelského úvěru mohly být důvodem pro to, že se spotřebitel nerozhodl refinancovat svůj spotřebitelský úvěr, respektive mohly mít potenciál odradit některé spotřebitele od refinancování svých spotřebitelských úvěrů. K námitce, že skutečnost referenční úrok byl uveřejňován až od srpna 2024 je pouze zástupná, žalovaná uvedla, že bez referenčního úroku není možné zpětně zjistit, zda by nová právní úprava byla pro žalobkyni skutečně příznivější.
83. K námitce, že argumentace žalobkyně není zcela totožná s argumentací žalobkyně v rozsudku Městského soudu v Praze sp. zn. 8 A 77/2022, a proto nespátřuje důvod, pro který by žaloba v nyní posuzované věci měla být zamítnuta, žalovaná uvedla, že podstata věci řešená v rozsudku Městského soudu v Praze sp. zn. 8 A 77/2022 je obdobná s podstatou věci nyní projednávanou. K výhradám žalobkyně k rozsudku městského soudu ve věci sp. zn. 11 Co 145/2023 žalovaná uvádí, že žalobkyně byla účastníkem řízení před tímto soudem a pokud měla výhrady k závěrům v rozsudku, měla se vůči nim bránit prostřednictvím dovolání, což však neučinila. Žalovaná dodala, že se se závěry civilního soudu i finančního arbitra ztotožňuje. Stejně tak nemá za důvodné námitky týkající se rozsudku městského soudu ve věci sp. zn. 8 A 77/2022, přičemž uvedla, že závěry tohoto rozsudku se nevztahují na poskytování všech úvěrů bankami, ale pouze na poskytování spotřebitelských úvěrů, navíc jen těch, pro něž je stanovena pevná zápůjční úroková sazba.

Septuátika žalobkyně

84. Žalobkyně ve vyjádření ze dne 2. 10. 2024, doplněném dne 11. 10. 2024, reagovala na další argumentaci žalované, přičemž setrvala na tvrzení o důvodnosti své žaloby.
85. V první řadě žalobkyně označila argumentaci žalované stran úrokových swapů za účelovou. Snaha ČNB dle žalobkyně primárně směřovala k pokusu vyvolat klamný a nesprávný dojem, že poskytováním úvěrů s pevnou úrokovou sazbou nejsou spojeny žádné náklady, neexistují

žádné náklady, která se v důsledku předčasného splacení stanou nekrytými, a podstatou výpočtu úrokových nákladů ve smlouvách žalobkyně je tudíž jen kompenzace ušlého zisku, nikoliv ztráty. Žalobkyně dále zopakovala, že s poskytováním úvěrů s pevnou úrokovou sazbou jsou spojeny náklady na zdroje, zejména pak náklady na zajištění proti úrokovému riziku. Podstatou úrokových nákladů je proto dle žalobkyně kompenzace nekrytých nákladů (tj. ztráty), nikoliv ušlého zisku.

86. K úrokovým swapům dále žalobkyně uvedla, že mají objektivně vazbu jak na zdroje úvěru, tak i předčasné splacení, a proto je třeba zkoumat nahraditelnost souvisejícího nepokrytého (úrokového) nákladu, zvláště s přihlédnutím k tomu, že teze ČNB vychází z toho, že metoda určení nákladů na bázi úrokového rozdílu bude vždy a bez dalšího v rozporu s ustanovením § 117 odst. 1 ZSÚ již jen proto, že operuje se sumou zbývajících smluvních úroků, které již věřitel neobdrží. Tato teze byla však dle žalobkyně vyvrácena. Druhá teze ČNB, že český zákonodárce, resp. ustanovení § 117 odst. 2 ZSÚ, neumožňuje kompenzaci úrokových nákladů, je založena prakticky pouze na doslovném výkladu slova „vzniknou“. Takový výklad dle žalobkyně ale přehlíží ekonomický kontext věci, účelově bagatelizuje důvodovou zprávu zástupnými argumenty, rezignuje na systematický výklad a rovněž přehlíží, že zákonodárce slovo „vzniknou“ nezměnil ani v novele, byť je dle žalobkyně novela na úrokovém rozdílu založena.
87. Žalobkyně dále uvedla, že dosavadní judikatura soudů a finančního arbitra stojí na dezinterpretaci rozsudků Soudního dvora. Toto dále rozvedla s tím, že z judikatury SDEU neplyne teze civilního úseku městského soudu (jež byla dle žalobkyně převzata osmým senátem správního úseku), že „členské státy mají dbát, aby náklady objektivně nebyly odměnou věřitele za dočasné použití kapitálu“. Dle žalobkyně naopak platí teze, že členské státy mají dbát na to, aby věřitelé pod náklady nezávislé na době (s)platnosti smlouvy neřadili náklady závislé na době (s)platnosti smlouvy, resp. odměnu věřitele za dočasné použití kapitálu, aniž by tím ale bylo jakkoliv limitováno právo věřitele na kompenzaci. Žalobkyně doplnila, že z rozsudku Soudního dvora ze dne 9. 2. 2023 ve věci C-555/21, UniCredit Bank Austria AG plyne, že vyčíslení nákladů předčasného splacení s užitím „zbývajících smluvních úroků, které již věřitel neobdrží“ je slučitelné s čl. 25 odst. 1 směrnice MCD, ergo zahrnutí takových úroků do výpočtu nelze automaticky považovat za rozporné s § 117 odst. 1 ZSÚ (neboť směřuje k vyčíslení nákladů podle ustanovení § 117 odst. 2 ZSÚ, třebaže je jejich nahraditelný rozsah předmětem sporu).
88. Dále se ve vyjádření věnovala žalobkyně otázkám spojeným s novelou ZSÚ. Uvedla přitom, že jí nelze interpretovat jako potvrzení, že úrokové náklady nebyly dříve nahraditelné. Dle žalobkyně neexistuje v důvodové zprávě nic, co by podporovalo tvrzení žalované o významu novely. Stran otázky příznivosti novely pro žalobkyni žalobkyně uvedla, že ČNB relevantně nezpochybnila elementární logiku, že novela je pro žalobkyni příznivá, neboť v případě tržní situace poklesu sazeb bude moci účtovat úrokové náklady, a to až do výše 1 % z předčasné splacené části celkové výše spotřebitelského úvěru. Dále má ČNB neustále opakovat požadavek na rozlišování mezi úvěry podle ustanovení § 2 odst. 2 písm. a) či b) ZSÚ; přitom přehlíží, že žalobkyně toto rozlišení provedla (být jej nepovažuje za nutné s ohledem na totožný strop ve výši 1 %) s výsledkem, že 90 % úvěrů spadá do kategorie podle ustanovení § 2 odst. 2 písm. b) ZSÚ. Dle žalobkyně měla žalovaná nově doplnit požadavek na prokázání, že byly splněny rovněž podmínky v ustanovení § 117 odst. 3 až odst. 5 ZSÚ; tento požadavek

žalobkyně odmítá, neboť porušení ustanovení § 117 odst. 3 až odst. 5 ZSÚ bylo a je předmětem skutkové podstaty jiného přestupku.

89. Žalobkyně rovněž trvá na svém tvrzení o nemožnosti dovodit přesný postup určení vzorku 1497 posouzených případů ze strany správních orgánů. Stran přestupku žalobkyně také uvedla, že pozice ČNB ohledně obsahu skutkové podstaty není pouhým výkladem v rovině *de lege lata*, ale nepřípustným protiústavním konstruováním nové skutkové podstaty v rozporu se zásadou *nullum crimen sine lege certa*.

Správní spis

90. Ze správního spisu předloženého žalovaným správním orgánem zjistil soud, že Česká národní banka dne 7. 12. 2020 zahájila s žalobkyní správní řízení doručením oznámení o zahájení řízení z moci úřední č. j. 2020/144454/570 ze dne 4. 12. 2020. Dne 15. 7. 2022 vydal správní orgán prvního stupně rozhodnutí č. j. 2022/72555/570, kterým žalobkyni výrokem I. uložil pokutu ve výši 10 000 000 Kč podle § 154 odst. 3 písm. c) ZSÚ za to, že u 1 497 spotřebitelů, kteří požádali o předčasné splacení spotřebitelského úvěru na bydlení v období od 8. 3. 2019 do 4. 12. 2020 a uskutečnili jej, nesnížila celkové náklady těchto spotřebitelských úvěrů o úrokové náklady ve výši 42 366 612,20 Kč. K výpočtu za jednotlivá období soud pro stručnost odkazuje na část „*vymezení věci*“ tohoto rozsudku. Tímto jednáním žalobkyně porušila ustanovení § 117 odst. 1 ZSÚ a dopustila se tak přestupku dle ustanovení § 154 odst. 1 písm. v) ZSÚ. Výrokem II. rozhodnutí prvostupňového správního orgánu byla žalobkyni uložena povinnost uhradit náklady řízení ve výši 1 000 Kč.
91. Proti tomuto rozhodnutí se žalobkyně bránila včasně podaným rozkladem, o němž bylo rozhodnuto žalovanou (radou ČNB) rozhodnutím o rozkladu ze dne 15. 12. 2022, č. j. 2022/133602/CNB/110 (napadeného rozhodnutí v řízení o žalobě). Napadené rozhodnutí prvostupňového správního orgánu v části výroku I. dle ustanovení § 90 odst. 1 písm. c) s. ř. ve spojení s ustanovením § 46c ZČNB žalovaná změnila tak, že datum „31. 11. 2019“ se nahrazuje datem „30. 11. 2019“, a ve zbytku podle ustanovení § 90 odst. 5 s. ř. ve spojení s ustanovením § 46c ZČNB rozhodnutí správního orgánu prvního stupně potvrdila a rozklad žalobkyně v tomto rozsahu zamítla.
92. Rozhodnutí Rady o rozkladu žalobkyně poté napadla žalobou.

Posouzení věci Městským soudem v Praze

93. Městský soud v Praze přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí v rozsahu uplatněných žalobních bodů, jimiž je vázán (§ 75 odst. 2 věta první s. ř. s.), a vycházel přitom ze skutkového i právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.).
94. Žaloba byla podána včas a osobou oprávněnou.
95. Žaloba není důvodná.
96. Městský soud o věci rozhodl bez jednání, jelikož s takovým postupem účastníci nevyjádřili výslovný nesouhlas (§ 51 odst. 1 s. ř. s.). Důvodem pro nařízení jednání nebylo ani

dokazování, neboť veškeré listiny potřebné pro rozhodnutí jsou obsaženy ve správním spisu, jímž se dokazování neprovádí (rozsudek NSS č. j. 9 Afs 8/2008-117 z 29. 1. 2009). Městský soud proto přistoupil k přezkumu napadeného rozhodnutí.

97. Městský soud se nejprve zabýval námitkou nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí, neboť vlastní přezkum rozhodnutí je možný pouze za předpokladu, že napadené rozhodnutí splňuje kritéria přezkoumatelnosti. Musí se jednat o rozhodnutí srozumitelné a opřené o dostatek relevantních důvodů (srov. rozsudky NSS ze dne 17. 1. 2013, č. j. 1 Afs 92/2012-45, či ze dne 29. 6. 2017, č. j. 2 As 337/2016-64). Nepřezkoumatelnost tvrzená žalobkyní má spočívat v nedostatku důvodů rozhodnutí.
98. Dle ustanovení § 76 odst. 1 písm. a) *soud zruší napadené rozhodnutí pro vady řízení bez jednání rozsudkem pro nepřezkoumatelnost spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí.*
99. Dle ustálené judikatury jsou nepřezkoumatelnými pro nedostatek důvodů rozhodnutí, není-li zřejmé, z jakých podkladů rozhodnutí činil a jakými úvahami se při hodnocení těchto podkladů správní orgán řídil (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 8. 2007, č. j. 6 Ads 87/2006-36). Z rozsudku Nejvyššího správního soudu (dále „NSS“) ze dne 22. 1. 2004, č. j. 4 Azs 55/2003-51 je dále zřejmé, že nepřezkoumatelnost je také dána, jestliže správní orgán v rozhodnutí neuvede podklady rozhodnutí, z nichž dovodil své závěry, případně jestliže nevypořádal rozpory mezi zjištěnými podklady, tj. nevysvětlil proč upřednostnil podklady svědčící o určitém skutkovém závěru oproti jinému (rozsudek NSS ze dne 11. 8. 2004, č. j. 5 A 48/2001-47).
100. Městský soud připomíná, že nepřezkoumatelnost je nutné brát jako extrémní vadu rozhodnutí spočívající v jeho nesrozumitelnosti, případně absenci důvodů pro něj, a nikoliv jako pouhý nesouhlas se závěry v něm obsaženými. Smyslem nepřezkoumatelnosti je, zda napadené rozhodnutí splňuje podmínky stanovené pro odůvodnění a zda je možné ho přezkoumat. Soud poukazuje na to, že sama žalobkyně se závěry obsaženými v napadeném rozhodnutí věcně polemizuje a vznáší ve vztahu k nim konkrétní námitky, což by dozajista nebylo možné, pakliže by byly zatíženy vadou nepřezkoumatelnosti.
101. Soud seznal, že žalovaný při rozhodování o rozkladu vycházel ze zjištění prvostupňového správního orgánu a dostatečně zjistil skutkový stav věci, přičemž z něj následně vyšel při odůvodnění svého rozhodnutí. Toto rozhodnutí se opírá o dostatek důvodů, které jsou srozumitelně prezentovány. Pakliže správní orgán jasně a přehledně uvedl důvody svého rozhodnutí, z těchto důvodů poté logicky vyvodil závěr, není možné označit napadené rozhodnutí za nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů.
102. Z výše uvedených důvodů soud tuto námitku neshledal důvodnou, a proto mohl přejít k vlastnímu přezkumu rozhodnutí.
103. Soud předesílá, že v této věci je spornou otázka intepretace a aplikace ustanovení § 117 odst. 1 a 2 zákona o spotřebitelském úvěru.

104. Žalobkyně namítá, že spotřebitelům vyúčtovala pouze účelně vynaložené náklady, které jí v souvislosti s předčasným splacením spotřebitelských úvěrů vznikly. Mezi tyto náklady žalobkyně rovněž řadí náklady na obstarávání zdrojů. Žalovaná pak dle žalobkyně pochybila při výkladu předmětného ustanovení, když neužila více výkladových metod než jen metody jazykové.
105. Žalovaná naopak tvrdí, že ona sama i prvostupňový správní orgán užili vícero výkladových metod, přičemž dospěli k závěru, že náklady na obstarávání zdrojů není možné podřadit pod náklady dle ustanovení § 117 odst. 2 zákona o spotřebitelském úvěru.
106. Dle ustanovení § 117 odst. 1 ZSÚ účinném v době rozhodnutí správního orgánu *je spotřebitel oprávněn spotřebitelský úvěr zcela nebo zčásti splatit kdykoliv po dobu trvání spotřebitelského úvěru. V takovém případě má spotřebitel právo na snížení celkových nákladů spotřebitelského úvěru o výši úroku a dalších nákladů, které by byl spotřebitel povinen platit v případě, kdy by nedošlo k předčasnému splacení spotřebitelského úvěru.*
107. Dle ustanovení § 117 odst. 2 ZSÚ účinném v době rozhodnutí správního orgánu *pro případ předčasného splacení spotřebitelského úvěru má věřitel právo na náhradu účelně vynaložených nákladů, které mu vzniknou v souvislosti s předčasným splacením.*
108. Soud uvádí, že se touto spornou otázkou již zabýval. Poukazuje přitom na rozsudky ze dne 24. 4. 2024, č. j. 8 A 77/2022-233, a ze dne 8. 8. 2024, č. j. 10 A 30/2022-191. Soud na tomto místě rovněž musí poukázat na rozsudek svého civilního úseku ze dne 9. 8. 2023, č. j. 11 Co 145/2023, jehož závěry byly převzaty jakožto argumentační základ obou výše nadepsaných rozsudků správních. Ačkoliv byla povaha věci 11 Co 145/2023 občanskoprávní, senáty správního úseku závěry uvedené ve výše nadepsaném civilním rozsudku mohly použít, jelikož se 11. senát civilního úseku zabýval právě výkladem ustanovení § 117 zákona o spotřebitelském úvěru. Ve věci 11 Co 145/2023 se jednalo o spor mezi bývalými klienty UniCredit Bank Czech Republic and Slovakia, a.s., kteří se jako žalobci domáhali vrácení částky peněz, které zaplatili žalované (ve smyslu žalované v civilním sporu – pozn. soudu) jako náhradu nákladů jí vzniklých v souvislosti s předčasným splacením spotřebitelského úvěru. Tyto náklady pak banka specifikovala jako tzv. úrokové náklady.
109. Městský soud v rozsudku ze dne 9. 8. 2023, č. j. 11 Co 145/2023 dospěl k následujícím závěrům:

[13] Podle § 117 odst. 1 ZSÚ je spotřebitel oprávněn spotřebitelský úvěr zcela nebo zčásti splatit kdykoliv po dobu trvání spotřebitelského úvěru. V takovém případě má spotřebitel právo na snížení celkových nákladů spotřebitelského úvěru o výši úroku a dalších nákladů, které by byl spotřebitel povinen platit v případě, kdy by nedošlo k předčasnému splacení spotřebitelského úvěru. Podle odst. 2 pro případ předčasného splacení spotřebitelského úvěru má věřitel právo na náhradu účelně vynaložených nákladů, které mu vzniknou v souvislosti s předčasným splacením.

[14] Zatímco výše uvedená směrnice (MCD) v čl. 25 odst. 3 hovoří o možnosti členského státu stanovit v odůvodněných případech „nárok na spravedlivé a objektivní odškodnění za případné náklady přímo spojené s předčasným splacením úvěru“, přičemž nesmí jít o sankci; český zákonodárce formuloval v § 117 odst. 2 ZSÚ právo věřitele na „náhradu účelně vynaložených nákladů, které vzniknou v souvislosti“ s předčasným splacením.

[15] Odvolací soud zdůrazňuje časové hledisko, kdy administrativní náklady ve výši 1 500 Kč (které nebyly předmětem odvolacího řízení) vznikly až v okamžiku a přímo souvisejí s předčasným splacením úvěru, a proto má žalovaná nárok na jejich úhradu, zatímco „úrokové náklady“, jak je žalovaná označila ve vyčíslení ze dne 7. 11. 2020, vznikly již při poskytnutí úvěru. Argumentace žalované je vystavena tak, že šlo o prostředky, které si musela obstarat za účelem zajištění úrokových rizik. Okolnost, že jejich marný charakter je přitom poprvé dán až v okamžiku předčasného splacení, kdy teprve zjistí jejich konkrétní výši, není relevantní. Tyto „úrokové náklady“ vznikají již při poskytnutí úvěru a nemůže z povahy věci jít o náklady vzniklé v souvislosti s předčasným splacením. Odvolací soud se ztotožňuje s názorem žalované, že nejde o ušlý zisk, jak nesprávně uvedl soud prvního stupně, ale o skutečnou škodu, ostatně i žalovaná sama připouští, že se jedná o „nepokryté náklady na zdroje“, tedy kompenzaci ztráty. Zákon však mlčí o tom, že by žalovaná měla nárok na náhradu škody, přiznává žalované pouze účelně vynaložené náklady. Zjednodušeně řečeno, za nahraditelné náklady věřitele lze považovat pouze ty, které vznikly v přímé souvislosti s předčasným splacením úvěru, respektive nevznikly by, nebýt předčasného splacení spotřebitelského úvěru. Náklady na zdroje („na obstarání peněz“) pro financování žalobcům poskytnutého úvěru, žalovaná vynaložila v souvislosti s jejich poskytnutím a bez ohledu na skutečnost, zda žalobci v budoucnu svého práva úvěr předčasně splatit využijí.

110. Městský soud nenašel důvod, proč by se měl odchýlit od výše uvedených závěrů a s argumentací senátu 11 Co se plně ztotožnil.
111. Soud se tedy v důsledku toho ztotožnil také s úvahami a závěry žalované, k nimž dospěla v napadeném rozhodnutí v rámci interpretace ustanovení § 117 odst. 1 a 2 ZSÚ. Jelikož jsou tyto závěry shodné se závěry soudu, z důvodu hospodárnosti je soud převzal, protože je považuje za příléhavé. Z konstantní judikatury NSS vyplývá, že je-li rozhodnutí žalovaného správního orgánu řádně odůvodněno, je z něho zřejmé, proč žalovaný nepovažoval právní argumentaci účastníka řízení za důvodnou a proč jeho odvolací námitky považoval za liché, mylné nebo vyvrácené, shodují-li se žalobní námitky s námitkami odvolacími a nedochází-li krajský soud k jiným závěrům, je přípustné, aby si krajský soud správné závěry se souhlasnou poznámkou osvojil“ (srov. rozsudky ze dne 27. 7. 2007, č. j. 8 Afs 75/2005 – 130, č. 1350/2007 Sb. NSS, ze dne 20. 7. 2016, č. j. 3 As 46/2014 – 28, či ze dne 25. 10. 2016, č. j. 7 As 175/2016 – 32). Městský soud se domnívá, že smyslem soudního přezkumu není nalezení alternativního a za každou cenu originálního způsobu vyjádření týchž závěrů, k nimž dospěl žalovaný správní orgán. Námitka je proto z výše uvedených důvodů nedůvodná.
112. Nadto soud považuje za vhodné vyjádřit se také k tvrzením žalobkyně k rozsudku Soudního dvora ze dne 14. 3. 2024 ve věci C-536/22, *VR Bank Ravensburg-Weingarten*. Žalobkyně uvedla, že výše označený rozsudek SDEU je pro nyní řešenou věc relevantní, jelikož v něm SDEU vyložil MCD, tj. základ ZSÚ. To dále rozvedla, když poukázala na bod 38 rozsudku ve věci C-536/22, kde soud uvedl, že článek 25 odst. 3 MCD stanoví maximální výši odškodnění věřitele (dle žalobkyně shodně jako ustanovení § 117 odst. 4 ZSÚ) a „taková maximální výše naznačuje, že unijní normotvůrce neměl v úmyslu vyloučit, aby taková případná finanční ztráta v souvislosti s úroky, které věřitel neobdrží z důvodu předčasného splacení, mohla být zohledněna v rámci výpočtu tohoto odškodnění.“. Shodný argument pak dle žalobkyně platí také v případě ustanovení § 117 ZSÚ. Pokud by náhrada úrokových nákladů nebyla součástí toho, co věřitel může při předčasném splacení požadovat podle ustanovení § 117 odst. 2 ZSÚ,

nebyl by limit těchto nákladů stanoven ve výši 50.000 Kč podle ustanovení § 117 odst. 4 ZSÚ. Žalobkyně rovněž odkázala na bod 39 rozsudku SDEU ve věci C-536/22, v němž soud uvedl další kritérium pro určení nahraditelných nákladů: *„Dále by možnost členských států stanovená v čl. 25 odst. 3 třetí větě směrnice 2014/17 stanovit, že věřitel může takové odškodnění uplatnit pouze po určitou dobu, postrádala smysl, pokud by výpočet odškodnění mohl zohlednit pouze dodatečné administrativní náklady věřitele v důsledku předčasného splacení, jelikož tyto administrativní náklady vznikají pouze jednou a v průběhu času nepokračují.“*

113. K rozsudku SDEU ve věci C-536/22 žalovaná v první řadě uvedla, že se věnuje německé právní úpravě, kde zákonodárce výslovně věřitelům umožnil požadovat při předčasném splacení spotřebitelského úvěru na bydlení náhradu škody, a otázce, zda čl. 25 odst. 3 MCD dovoluje členským státům v jejich národních úpravách stanovit, aby nárok na odškodnění zahrnoval ušlý zisk věřitele, zejména budoucí platby úroků, o které přijde v důsledku předčasného splacení. Soudní dvůr dle žalované dovedl možnost členských států stanovit podmínky odškodnění, přičemž toto odškodnění může zahrnovat také ušlý zisk. Dále žalovaná odkázala na bod 48 rozsudku, kde SDEU seznal, že MCD *„nebrání vnitrostátní právní úpravě, která za účelem odškodnění věřitele v případě předčasného splacení spotřebitelského úvěru na nemovitosti určené k bydlení zohledňuje ušlý zisk věřitele, který mu přímo vznikl v důsledku tohoto předčasného splacení, a zejména finanční ztrátu, kterou tento věřitel utrpěl, případně v souvislosti se zbývajících smluvními úroky, které již neobdrží, a to za podmínky, že se jedná o spravedlivé a objektivní odškodnění, spotřebiteli není uložena žádná sankce a odškodnění tuto finanční ztrátu nepřevyší.“*
114. Žalovaná proto s odkazem na výše uvedené závěry SDEU uvádí, že právo na odškodnění věřitele nevyplyvá přímo z MCD, ale pro jeho uplatnění je potřebná jeho výslovná vnitrostátní úprava, která však v České republice absentovala. Dle žalované je proto irelevantní, že SDEU připustil, že MCD členským státům nebrání přijmout národní úpravu odškodnění věřitele, která zohledňuje ušlý zisk věřitele v podobě úrokové ztráty na smluvních úrocích. Závěry SDEU tak nejsou dle žalobkyně uplatnitelné také v této věci.
115. Městský soud po seznámení se s rozsudkem Soudního dvora ze dne 14. 3. 2024 ve věci C-536/22, *VR Bank Ravensburg-Weingarten* dospěl k následujícím závěrům. Zaprvé je nutno dát za pravdu žalované, že se rozsudek vztahuje k německé právní úpravě, která umožňuje odškodnit věřitele při předčasném splacení spotřebitelského úvěru na bydlení (body 13-17 rozsudku SDEU). Zadruhé je nutné poukázat na výše uvedené závěry Městského soudu v Praze, resp. jeho senátu 11 Co, jenž seznal, že *„[z]ákon však mlčí o tom, že by žalovaná měla nárok na náhradu škody, přiznává žalované pouze účelně vynaložené náklady.“* Proto nyní nemůže soud přisvědčit námitce, že by závěry Soudního dvora ve věci C-536/22 byly možné vztáhnout také na nyní řešenou věc, respektive že by měly vystupovat ve prospěch žalobkyně. Naopak se soud přiklonil na stranu žalované, která na tento (tehdejší) rozpor v právních úpravě české a německé upozorňovala. Za třetí je dle soudu nutné znovu upozornit na to, že MCD dává členským státům *možnost* upravit svou právní úpravu v souladu s čl. 25 MCD i ve prospěch věřitele. To, zda a jak (samozřejmě v rámci možností danými normami komunitárního práva) tak učiní je až na samotných členských státech a jejich zákonodárcích. Na to poukazuje rovněž Soudní dvůr ve výše uvedené věci a městský soud s jeho závěry souhlasí. Soud proto závěrem uvádí, že ani výše označený rozsudek SDEU není s to zvrátit závěr městského soudu o nedůvodnosti žalobní námitky týkající se výkladu a aplikace ustanovení § 117 ZSÚ.

116. Dále se soud zabýval námitkou žalobkyně, že se nedopustila přestupku, jelikož spotřebitelům umožnila předčasné splacení jejich spotřebitelských úvěrů a snížila jim celkové náklady podle ustanovení § 117 odst. 1 ZSÚ. Všechna předčasná splacení, která byla předmětem řízení před prvostupňovým správním orgánem, byla dle žalobkyně spotřebiteli realizována. Žalobkyně dále tvrdí, že přestupek nespáchala, neboť nebyla naplněna skutková podstata přestupku dle ustanovení § 154 odst. 1 písm. v) ZSÚ. Žalobkyně uvedla, že umožnila svým klientům předčasně splatit jejich úvěr a pouze po nich v takovém případě požadovala nahradit úrokové náklady v souladu s ustanovením § 117 odst. 2 ZSÚ. Takové jednání ZSÚ neoznačuje za přestupek. Napadené rozhodnutí má proto být v rozporu se zásadou *nullum crimen sine lege*.
117. Žalovaná tuto námitku označila za bezpředmětnou. Dle žalované byly naplněny všechny znaky skutkové podstaty přestupku dle ustanovení § 154 odst. 1 písm. v) ZSÚ. Ustanovení § 117 odst. 1 zákona o spotřebitelském úvěru stanovuje poskytovateli spotřebitelského úvěru dle žalované dvě povinnosti. První z nich je povinnost umožnit spotřebiteli kdykoliv po dobu trvání spotřebitelského úvěru jej zcela nebo zčásti splatit. Druhou povinností je snížit celkové náklady spotřebitelského úvěru o výši úroku a dalších nákladů, které by byl spotřebitel povinen platit v případě, kdy by nedošlo k předčasnému splacení spotřebitelského úvěru. Zmíněné ustanovení tedy upravuje současně způsob a jeho podmínky. Přestupku podle ustanovení § 154 odst. 1 písm. v) ZSÚ, se osoba, která je oprávněna poskytovat spotřebitelský úvěr (poskytovatel spotřebitelského úvěru), dopustí tím, že neumožní spotřebiteli předčasné splacení spotřebitelského úvěru podle § 117 odst. 1 zákona o spotřebitelském úvěru. Podle žalované slova „podle § 117 odst. 1 zákona o spotřebitelském úvěru“ uvedená ve skutkové podstatě přestupku podle ustanovení § 154 odst. 1 písm. v) ZSÚ bezpochyby znamenají „za podmínek stanovených v § 117 odst. 1 zákona o spotřebitelském úvěru“. Tohoto přestupku se tak lze dopustit porušením jedné ze dvou povinností stanovených v ustanovení § 117 odst. 1 ZSÚ, a to porušením povinnosti umožnit spotřebiteli splatit spotřebitelský úvěr, nebo porušením povinnosti snížit celkové náklady spotřebitelského úvěru. Přestupku podle ustanovení § 154 odst. 1 písm. v) ZSÚ se tak poskytovatel spotřebitelského úvěru dopustí i v případě, že sice neporuší první povinnost, avšak poruší povinnost druhou, tj. sice umožní předčasné splacení spotřebitelského úvěru, ale za podmínek rozporných s ustanovením § 117 odst. 1 druhou větou ZSÚ.
118. Dle ustanovení § 154 odst. 1 písm. v) ZSÚ *[t]jen, kdo je oprávněn poskytovat spotřebitelský úvěr, se dopustí přestupku tím, že neumožní spotřebiteli předčasné splacení spotřebitelského úvěru podle § 117 odst. 1.*
119. Soud se i v této části ztotožnil se svými dosavadními závěry prezentovanými v rozsudku ze dne 24. 5. 2024, č. j. 8 A 77/2022-233, kde osmý senát seznal, že „dojde k porušení ust. § 154 odst. 1 písm. v) zákona o spotřebitelském úvěru i tehdy, jestliže poskytovatel úvěru sice umožní spotřebiteli jeho předčasné splacení, avšak poruší jeho právo na snížení celkových nákladů spotřebitelského úvěru o výši úroku a dalších nákladů, které by byl spotřebitel povinen platit v případě, kdy by nedošlo k předčasnému splacení spotřebitelského úvěru. Pokud tedy poskytovatel úvěru zkrátí spotřebitele na tomto jeho právu, jedná v rozporu s ust. § 117 odst. 1 zákona o spotřebitelském úvěru, a tím se dopouští přestupku podle ust. § 154 odst. 1 písm. v) zákona o spotřebitelském úvěru.“ (bod 123 rozsudku). Městský soud se s ohledem na výše uvedené domnívá, že napadené rozhodnutí není v rozporu se zásadou *nullum crimen sine lege*, jelikož

ze zákona a z výše citovaného závěru soudu jasně plyne možnost správního orgánu sankcionovat žalobkyni za jí přičítaný skutek. Námitka je proto nedůvodná.

120. Soud se jako další zabýval námitkou, že závěry rozhodnutí Lexitor a rozhodnutí Radlinger, na něž je odkazováno v rámci správních rozhodnutí, jsou žalovanou deformovány a vytrhávány z kontextu, jelikož obě rozhodnutí řeší rozdílné otázky. Výrok rozhodnutí Lexitor pak dle žalobkyně nemůže být vykládán tak, že by bez dalšího vylučoval úrokové náklady. Naopak má toto rozhodnutí svědčit ve prospěch žalobkyně. Dle žalobkyně z rozsudku Lexitor plyne, že spotřebitel sice má právo na snížení celkových nákladů úvěru o všechny (míněno stálé i v čase proměnlivé) náklady, které nese. Nicméně tím není dotčeno právo věřitele na kompenzaci (pokud kompenzaci členský stát zavedl).
121. K této námitce žalovaná uvedla, že ji považuje za nedůvodnou. Žalovaná uvedla, že právo spotřebitele na snížení celkových nákladů úvěru včetně úrokových nákladů vysvětlovala s odkazem na rozsudek Lexitor, ve kterém SDEU judikoval, že právo spotřebitele na snížení celkových nákladů úvěru v případě předčasného splacení úvěru podle čl. 16 odst. 1 CCD zahrnuje všechny náklady, které nese spotřebitel. SDEU tak dle žalované zabránil obcházení spotřebitelova práva na snížení odměny věřitele za poskytnutí úvěru přesunem této odměny do jednorázových poplatků splatných na začátku trvání závazku, ze kterých nelze usoudit, zda se jejich výše odvíjela od doby trvání závazku či ne.
122. Dále žalovaná konstatuje, že Rada odkazovala na rozhodnutí Lexitor, neboť vycházela z toho, že znění čl. 16 odst. 1 CCD a čl. 25 odst. 1 MCD jsou obdobná, a proto by měl být jejich výklad také obdobný. Oba tyto články byly rovněž transponovány do téhož ustanovení § 117 odst. 1 ZSÚ. K rozhodnutí Radlinger pak žalovaná ve vyjádření k žalobě uvedla, že na toto rozhodnutí odkazovala toliko z důvodu výkladu pojmu „celkové náklady spotřebitelského úvěru“, které mají být při předčasném splacení sníženy s tím, že šlo o výklad CCD. V souvislosti s tím žalovaná dále odkázala na to, že definice pojmu celkových nákladů úvěru pro spotřebitele uvedená v čl. 4 odst. 13 MCD odkazuje na definici stejného pojmu v čl. 3 písm. g) CCD. Pro výše uvedené žalovaná nesouhlasí s tím, že by předmětná rozhodnutí deformovala nebo závěry z těchto rozhodnutí vytrhávala z kontextu. Žalovaná naopak tvrdí, že citovaná rozhodnutí doplňují a podporují její argumentaci.
123. Soud z textu bodů 82 a 83 rozhodnutí správního orgánu prvního stupně a bodů 14 až 17 rozhodnutí žalované zjistil, že se správní orgány prostřednictvím odkazu na rozhodnutí Lexitor vyjádřily k výkladu ustanovení evropské směrnice, která byla do českého právního řádu transponována ustanovením § 117 ZSÚ. SDEU v rozhodnutí také uvedl, že primárním cílem komunitární právní úpravy spotřebitelských úvěrů je zajistit vysokou úroveň ochrany spotřebitelů. K tomu je potřeba zajistit, aby právní předpisy přijaté za tímto účelem nemohly být obcházeny v důsledku formulace smluv, která je v rukou poskytovatelů úvěrů. Žalovaná z tohoto rozhodnutí dovodila, že spotřebitel má právo na snížení celkových nákladů, zahrnujících i účastníkem řízení účtovanou úrokovou ztrátu, neboť tato tvoří součást celkových nákladů hrazených spotřebitelem v rámci poskytnutého spotřebitelského úvěru; tyto závěry lze přitom aplikovat i na posuzovaný případ, neboť ZSÚ je výsledkem jak transpozice 2014/17/EU tak i transpozice Směrnice 2008/48/ES. Z uvedeného vyplývá, že závěry SDEU formulované v rozhodnutí Lexitor jsou aplikovatelné i na nyní řešenou věc, a to i navzdory tvrzení žalobkyně, že marně vynaložené náklady na cenu zdrojů vznikají až v

okamžiku předčasného splacení spotřebitelského úvěru, a navíc jsou závislé na době platnosti smlouvy a době splacení spotřebitelského úvěru.

124. Z rozhodnutí Radlinger dle názoru soudu především vyplývá, že celková částka, kterou má spotřebitel zaplatit, se skládá z celkových nákladů spotřebitelského úvěru a celkové výše spotřebitelského úvěru a že tyto položky jsou disjunktí. Tyto závěry jsou přenositelné i na projednávaný případ, neboť v této věci panuje spor o to, zda mohla žalobkyně požadovat po svých klientech náklady dle § 117 odst. 2 ZSÚ. Nelze neuvést, že žalovaná v napadeném rozhodnutí odkazovala na výklad pojmu „celkové náklady spotřebitelského úvěru“. Vzhledem k tomu, že náklady za zprostředkovatelskou provizi a náklady za úroky z vkladů nelze podřadit pod pojem „celková výše spotřebitelského úvěru“ a zároveň je žalobkyně vyžaduje splatit od spotřebitele, je zřejmé, že se jedná o druhou možnou kategorii „celkových nákladů spotřebitelského úvěru“, které je povinna žalobkyně v případě předčasného splacení snížit, jak vyplývá rovněž z argumentace Nejvyššího správního soudu v rozsudku ze dne 20. 12. 2018, č. j. 7 As 315/2017–94. Soud připomíná, že v rozhodné době nebylo možné odškodnit žalobkyni coby věřitele a pro bližší odůvodnění odkazuje výše do odůvodnění vypořádání se s námitkou výkladu a aplikace ustanovení § 117 ZSÚ. Námitky stran aplikace rozhodnutí Lexitor a rozhodnutí Radlinger shledal městský soud pro výše uvedené za nedůvodné.

125. V neposlední řadě se soud zabýval možným uplatněním zásady retroaktivity ve prospěch pachatele. Ačkoliv je pravdou, že v mezidobí doznala právní úprava v řešené věci změn, městský soud se nepřiklonil k tvrzení žalobkyně, že by se tyto změny měly na její případ aplikovat, či že je nyní účinná právní úprava pro ni příznivější. K tomuto závěru dospěl na základě následujících důvodů.

126. V prvé řadě je dle soudu nutné přihlédnout k přechodným ustanovením novely zákona o spotřebitelském úvěru provedené zákonem č. 462/2023 Sb. Bod 2. čl. XV tohoto zákona říká, že *ustanovení zákona č. 257/2016 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti čl. XIV bodů 1, 2, 6 až 12, 14, 15 a 17, upravující předčasné splacení spotřebitelského úvěru na bydlení se použijí i na spotřebitelský úvěr na bydlení s pevnou zápůjční úrokovou sazbou sjednaný přede dnem nabytí účinnosti čl. XIV bodů 1, 2, 6 až 12, 14, 15 a 17, a to ode dne, kdy po dni nabytí účinnosti čl. XIV bodů 1, 2, 6 až 12, 14, 15 a 17 započne běžet nové období, pro které je stanovena pevná zápůjční úroková sazba.*

127. Za druhé soud poukazuje na důvodovou zprávu k výše uvedené části zákona č. 462/2023 Sb., jež říká, že *nová pravidla předčasného splacení se použijí i na spotřebitelské úvěry na bydlení sjednané přede dnem nabytí účinnosti těchto pravidel, tj. na všechny spotřebitelské úvěry na bydlení sjednané před prvním dnem devátého kalendářního měsíce následujícího po dni vyhlášení tohoto zákona. Jedná se tedy o tzv. nepravou retroaktivitu, nová pravidla předčasného splacení se uplatní na taková předčasná splacení, k nimž dojde teprve po nabytí účinnosti těchto pravidel, nikoli zpětně na předčasná splacení, která byla realizována před nabytím účinnosti nových pravidel. Práva související s předčasným splacením uplatněná před nabytím účinnosti nových pravidel se tak posuzují podle dosavadní právní úpravy, a to i tehdy, pokud účinky takto uplatněných práv mají nastat až po nabytí účinnosti nových pravidel.*

128. Za třetí soud odkazuje také na bod 174 již zmiňovaného rozsudku ze dne 24. 5. 2024, č. j. 8 A 77/2022-233, v němž městský soud dovodil, že „Z *přechodných ustanovení zákona č. 462/2023 Sb., jímž byl zákon o spotřebitelském úvěru novelizován, nevyplývá, že by se tato nová úprava měla dotknout spotřebitelských úvěrů, jež byly předčasně splaceny před účinností této novely.*“.
129. Městský soud pro výše uvedené shledal námitku stran uplatnění zásady příkazu retroaktivity ve prospěch pachatele nedůvodnou.
130. Soud se v této věci rovněž zabýval přiměřeností uložené sankce. V této souvislosti soud podotýká, že stanovení výše pokuty je věcí správního uvážení žalovaného, které podléhá přezkumu ze strany správních soudů pouze v tom směru, zda žalovaný správní orgán uvážení nezneužil či zda je nepřekročil (usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 23. 3. 2005, č. j. 6 A 25/2002–42, č. 906/2006 Sb. NSS). Úkolem soudu není nahradit správní orgán v jeho odborné kompetenci ani nahradit správní uvážení uvážením soudním, ale naopak posoudit, zda se správní orgán v napadeném rozhodnutí dostatečně vypořádal se zjištěným skutkovým stavem, resp. zda řádně a úplně zjistil skutkový stav řádným procesním postupem, a zda tam, kde se jeho rozhodnutí opíralo o správní uvážení, nedošlo k vybočení z mezí a hledisek stanovených zákonem. Pokud jsou tyto předpoklady splněny, nemůže soud z těchto skutečností vyvozovat jiné nebo přímo opačné závěry. Tento závěr samozřejmě neznamená, že správní orgán rozhoduje v absolutní libovůli. Soudní přezkum správního uvážení je rozsahově omezen, a to v § 78 odst. 1 s. ř. s., který stanoví, že *soud pro nezákonnost zruší napadené rozhodnutí správního orgánu tehdy, zjistí-li, že správní orgán překročil zákonem stanovené meze správního uvážení nebo toto uvážení zneužil.* Soud tedy při přezkoumávání rozhodnutí, jímž byla uložena pokuta za správní delikt, nehodnotí spravedlivost pokuty, nýbrž v souladu s pravidly přezkumu správního uvážení zkoumá toliko, zda byly splněny podmínky pro její uložení, zda správní orgán srozumitelně odůvodnil její výši zvolenou ze zákonného rozmezí a zda celkově dbal mezí správního uvážení stanovených mu zákonem (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 12. 2005, č. j. 4 As 47/2004–87).
131. Městský soud má za to, že ani v tomto ohledu správní orgány nepochybily, jelikož přihlédly k závažnosti a charakteru jednání žalobkyně, délce páčání protiprávního jednání, polehčujícím okolnostem, přitěžujícím okolnostem, majetkovým poměrům žalobkyně a její finanční situaci (odůvodnění uložené sankce na s. 40 až 42 prvostupňového správního rozhodnutí).
132. Pro úplnost městský soud připomíná, že nemusí reagovat na všechny námitky žalobkyně, pokud proti nim uvede argumentaci, která je sama s to tyto námitky vyvrátit a v jejímž světle námitky neobstojí (rozsudek NSS ze dne 9. 5. 2023, č. j. 3 As 43/2021, body 14-15).

Závěr a náklady řízení

133. Na základě shora uvedeného soud dospěl k závěru, že žaloba není důvodná, a proto ji podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.

134. O nákladech řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle kterého má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Ve věci měla plný úspěch žalovaná, avšak jí v řízení žádné náklady nad rámec jejích běžných činností nevznikly. Soud proto rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů tohoto řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 29. ledna 2025

Mgr. Marek Bedřich v. r.
předseda senátu